

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

17 januari 1985

Jaargang 5, nummer 10

U-raad vindt VSNU te ondemocratisch

De Universiteitsraad zal vanavond een extra vergadering beslissen of aanleiding is om terug te komen op de weigering om toe te treden tot de VSNU, de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten. In zijn laatste vergadering voor Kerstmis heeft de raad besloten van lidmaatschap geen sprake te zijn, zolang er geen minimale garanties gegeven werden voor de invloed van de democratisch gekozen universiteitsraden, de openbaarheid en voor een behoorlijke bestuursstructuur.

lijkt wordt tegemoet gekomen aan de bezwaren van de raden. Tijdens de oprichtingsvergadering zullen de gewijzigde statuten worden besproken samen met de amendementen die van meerdere kanten nog zijn te verwachten en vervolgens zal blijken of een meerderheid tegemoet gekomen is aan de bezwaren van de achterban.

Het Maastrichtse College van bestuur vraagt de raad vanavond op zijn weigering terug te komen, nu aan een aantal bezwaren is weggenomen en andere bezwaren wellicht door toedoen van het college alsnog weggenomen kunnen worden.

Niet toetreden tot de vereniging zou volgens het college erg nadelig zijn voor de universiteit, omdat dan ieder overleg met de minister volledig op eigen kracht moet worden voorbereid. Ook zouden de faculteiten van een dergelijke stap nadelig ondervinden, omdat de vereniging een belangrijke rol is toebedacht in het zogenaamde discipline-overleg dat bestemd is om activiteiten binnen bepaalde studierichtingen landelijk op elkaar af te stemmen.

JH

RL op de markt

Tien jaar geleden kwamen de eerste studenten in Maastricht aan. Ter gelegenheid van dit officiële tweede lustrum toog *Observant* op een gure vrijdagmorgen naar de Markt. Wat betekent de universiteit voor de „echte Mestreechtenen”? „Jao, vaan dokter in de Greep hōbbe veer wel ins gehuurd”. Een fruitige reportage op pagina vijf.

Cursus Open Universiteit duur voor buitenlanders

Buitenlandse studenten die een cursus willen volgen aan de Open Universiteit kunnen dat doen tegen betaling van de kostprijs - 510 gulden per moduul - tenzij zij Nederlands of Belgisch ingezetene zijn. In dat geval betalen zij evenveel als een Nederlandse student - 138 gulden per moduul -, waar ter wereld die ook woont.

Vorige week zijn in de Staatscourant nadere regelingen gepubliceerd over de prijs van de cursussen en de examenregeling van de Open Universiteit. Grondslag voor de berekening van het cursusgeld is de hoogte van het collegegeld in het wetenschappelijk en het hoger beroepsonderwijs. Een moduul van honderd studieuren kost éénzesde van het gemiddelde van die twee bedragen. Bij de opzet van de cursussen wordt uitgegaan van een gemiddelde studiebelasting van zes

modulen per jaar. De OU-student betaalt per jaar dus minder dan een student aan een universiteit en meer dan een HBO-student. Daarbij moet men er echter rekening mee houden dat een studie op HBO-niveau aan de Open Universiteit 36 modulen „duurt” en een universitaire studie 54 modulen. In totaal valt een studie aan de Open Universiteit dus veel duurder uit.

Belgen genieten voorlopig tot 1 juli 1985 het Nederlandse tarief, of ze nu gebruik maken van een Nederlands studiecentrum of van een van de zes studiecentra die de Vlaamse universiteiten hebben ingericht. De Vlaamse Interuniversitaire Raad heeft vorig jaar een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Open Universiteit, waarbij in eerste instantie de studiebegeleiding in België geregeld wordt en die in de

naaste toekomst moet leiden tot samenwerking bij het ontwikkelen van cursussen. Voorlopig is er plaats voor 1000 Belgische studenten in de Vlaamse studiecentra. Daarvoor hebben zich tot op heden pas 500 cursisten aangemeld. De Vlaamse deelregering heeft tot nu toe geen belangstelling getoond voor participatie in de Open Universiteit, omdat zij eerst de „lagere” vormen van open onderwijs wil organiseren. Zolang is de medewerking van de Vlaamse universiteiten een puur particulier initiatief. De nationale regering van België heeft onlangs wel belangstelling getoond. Overleg tussen minister Deetman en zijn Belgische collega Coens heeft geleid tot het instellen van een ambtelijke werkgroep die voor 1 juli 1985 moet rapporteren over de mogelijkheden tot samenwerking. Van de Belgische bereidheid tot het

bijdragen in de kosten van de Open Universiteit zal mede afhangen of Belgen ook na 1 juli nog kunnen profiteren van het goedkope cursustarief. Volgens een woordvoerder van de Open Universiteit maakt het relatief weinig verschil uit als België de studiebegeleiding in de studiecentra zelf verzorgt. Het allergeenste deel van de kosten zit in het ontwikkelen van de cursussen.

Het privilege waarmee de Open Universiteit de Belgische studenten bedenkt staat enigszins in contrast met de bijdrage van 200.000 frank (11.000 gulden) per studiejaar die sommige Belgische universiteiten opleggen aan buitenlandse (dus ook Nederlandse) studenten die in België medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde gaan studeren, omdat er in Nederland geen plaats is. Belgische studenten betalen per jaar maximaal 10.000 frank voor dezelfde studie. Gezegd moet worden dat veel Nederlanders ook voor die prijs ook terecht kunnen. De enige beperking die de meeste Belgische universiteiten aan buitenlandse studenten is van numerieke aard: hun aantal mag niet meer zijn dan twee procent van het totale aantal inschrijvingen.

Jacques Herraets

De beste wensen

In een riante zetel zat de Kerstman voor een stapel wenskaarten te prakkezeren wie hij wát zou schrijven. Zijn budget laat niet toe iedereen even riant te laten delen in zijn feestvreugde, dus moest hij een keus maken tussen de mensen met veel met minder en met praktisch geen liefde voor werk en medemens.

Voorwaar geen eenvoudige klus, maar één ding was zonneklaar: een kaart krijgt zelfs de grootste nietsnut.

Sjengske heeft het afgelopen jaar bijzonder zijn best gedaan zijn baas te bevredigen en dat mag beloond worden. De Kerstman wist ergens nog een oude sok en bedacht dat daarmee die goeie Sjeng best extra gehonoreerd zou mogen worden. En zo geschiedde het dat Sjeng plotseling een mooie cent had om in plaats van een kip dit keer een kalkoen op het menu te zetten.

De Kerstman had best moeite met de baas van Sjeng. Die man werd geplaagd door het feit afhankelijk te zijn van mensen met een bijzonder laag I.Q. en hij kan het zijn mensen dan ook niet toestaan het heft teveel in eigen hand te nemen. Stel je voor dat ze brokken maken en dat terwijl zijn collega's werken met hooggeschoold personeel. Nee, het is al erg genoeg.

Mária heeft zich dit jaar de schoenen uit het lijf gelopen, wist de man met de baard. Waarom dus ook haar niet bedacht. Een goeie meid. Weliswaar niet zoals Sjeng,

maar toch... Het geld is op, maar een beetje levensmiddelen in deze dure tijden zou ze wel op prijs stellen. Maria, die voor dezelfde baas werkte, was de koning te rijk. „Hebben we toch nog wat te eten met het feest des Heren”, was het eerste wat ze riep toen ze me tranen in de ogen haar feestpakket opende en de kaart met al die lovende woorden tegen haar hart drukte. De Kerstman had zijn oor te luister gelegd bij de ongelukkige baas en al diens aanbevelingen aanhoord over zijn personeel. Hij kwam tot de konklusie dat er behalve veel zieke mensen, ook een aantal minder gehoorzame tussen zaten. Wat een ellende eigenlijk allemaal en dat met zulk een feest!

Sjarel, Miets en Trui waren ronduit lastig. Voor hen geen oude sok, ook geen levensmiddelen. Onderscheid was er toch al, dus waarom ook nu niet, vond de man bij zijn stapel kaarten. Maar de kaarten moeten op. Gelukkig waren ze al voorbedrukt, zodat het opschrift „De Kerstman” voor deze mensen voldoende zou zijn om te weten van wie de goede wensen afkomstig waren. Sjarel, Miets en Trui waren oprecht blij toch nog bedacht te zijn; ook nog nadat zij vernamen van de geschenken voor anderen. Ze hadden gewoon niet anders verwacht en dachten: „Onderscheid was er toch al, dus waarom ook nu niet”.

Sjarel, Flupke, Miets, Trui, Mária, Sjeng, Amalia, Finy, Funs, Lei en alle andere collega's wensen de Kerstman én de baas een beter 1985.

Henk van der Spek overleden

Door medewerkers en studenten van de universiteit is met verslagenheid kennis genomen van het onverwachte overlijden van Henk van der Spek, vijfdejaars student geneeskunde. De begrafenis heeft 11 januari in Zevenhuizen plaatsgevonden.

Guus Luyten overleden

In de nacht van 9 op 10 januari is Guus Luyten plotseling overleden. Hij was bijna vijf jaar aan de universiteit verbonden, het laatst als medewerker van Civiele Zaken in de locatie Randwijck.

Schielijk was je dood helemaal in tegenspraak met je leven waarin je naast je werk, tijd vond voor hulp, humor of een goed woord. Ook jij hebt je schouders gezet onder 'n universiteit in opbouw hetgeen vooral te zien en te horen is in de locatie Randwijck.

Dat men je in je werk en als collega 'n grote waardering toedroeg bleek duidelijk uit de enorme verslagenheid en belangstelling bij je dood en begrafenis. Guus, bedankt voor alles. We zullen ons je persoon blijven herinneren als een goed collega en een fijne vriend.

Je collega's van C.Z.

Wist u al dat wij iedere zondag open zijn van 10.00-14.00 uur?

Dat zondags uw bestelde vlaaien vóór gebakken worden.

Dat wij maandag de gehele dag open zijn.

En dat dinsdag onze wekelijkse rustdag is.

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 043 - 14550

Paartjes

Te huur woonhuis in Kanne (België), (vlakbij de Schuster). Boven: 3 slaapkamers, badkamer, zolder. Beneden: keuken, 2 kamers, werkplaats en bergplaats, 2 kelders. BF. 8000,- per maand. Inlichtingen: Thomassen, Oudeweg nr. 325 te Kanne.

Amby-Maastricht Eikenhoven. Te koop halfvrijst. woonhuis met garage, bouwjaar 1977. Indeling: begane grond: hal - w.c., meterkast, berging onder trap, L-kamer met witte tegelvloer, zwarte moderne keuken. 1e verdieping: 3 slaapkamers - overloop, luxe badkamer. 2e verdieping: via vliezotrap geheel afgevoerde zolder. Oprit naar garage (3x6), voortuin. Grote achtertuin op zuiden 10x16 mtr. Pand is voorzien van rolluiken. Prijs op aanvraag. Inlichtingen: Huub Géron, tel. 043-622349.

Te koop aangeboden: Maastricht/Daalhof. Zeer rustig gelegen tussenwoning, ideaal voor gezin met kleine kinderen. Goed aangelegde tuin op het zuiden. Pand geheel geïsoleerd. Ind. oa.: 4 slaapkamers, luxe badkamer met ligbad en douche, modern betimmerd. Vraagprijs f 129.000,- k.k. Tel. D. Schreurs tst. 413.

Ben je dik of voel je je te dik? Denk je de hele dag aan eten en wil je dat niet meer? Wil je je weer lekker voelen in je lijf en wil je samen met andere vrouwen hierover praten, denken, en wat aan doen? Het vrouwengezondheidsteam wil een zelfhulpgroep starten over dik zijn en/of dik voelen. Kom naar de informatieavond van het vrouwengezondheidscentrum, om 20.00 uur, 4 februari 1985. Plaats: vrouwen centrum, Bouillonstraat 14, Maastricht.

Te huur voor kortere of langere tijd onze vakantie bungalow te Meerssen (ZL), prachtig, geheel vrij gelegen en van alle comfort voorzien voor 2 à 3 personen. Inl.: 01711-11577.

Te koop groot dressoir (2 m breed). Tel. 043-622515.

Studente zoekt kamer te huur per 1 februari 1985 in het centrum van Maastricht. Tel. 013-357446.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersstraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter),
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris),
Erik de Graaff
Evelyne de Lecuw
(redactiefuurgedaagde)
G.J. Tangelder

Redactie

Ton Hamelers,
Jacques Herraets (cindredakteur),
Ad van Iterson,
Evelyne de Lecuw,
Redactie-assistenten:
Liesbeth van Hoef
Grafische vormgeving:
Guus van Rooy, Annemiek Kuster
Foto's: Hans van Dijk,
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Tekeningen: John Prop, Raph
Haas
Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paartjes):
Yvonne Stevens, toestel 302
Tarieven op aanvraag
Paartjes opgeven bij de redactie

Abonnement

Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het
landelijke samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), THB (Tilburg),
TH-berichten (Eindhoven),
THT-nieuws (Twente), KU-nieuws
(Nijmegen), Universiteitsblad
(Utrecht), Universiteitskrant
(Groningen) en Wageningen
Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Berti Bakker,
Lin Tabak.

KENNISGEVING

Het R.K. Studentenpastoraat Maastricht stelt zich tot doel de gelegenheid te scheppen tot een bezinning op hogere levensvoorwaarden.

Het pastoraat richt zich tot alle studenten en docenten van de Rijksuniversiteit Limburg evenals die van de instituten van hoger beroepsonderwijs in Maastricht.

Zijn activiteiten staan open voor iedere belangstellende ongeacht religie of levensbeschouwing.

Op elke donderdagavond om 7 uur wordt er een Eucharistieviering gehouden met korte meditatie in de Studentenkapel in de Maastrichter Pastoorstraat, naast de St. Matthiaskerk aan de Boschstraat.

Elke maand, eveneens op donderdagavond om acht uur, vindt er een conferentieavond plaats, waarvan de datum, inleider en onderwerp tijdig worden bekendgemaakt.

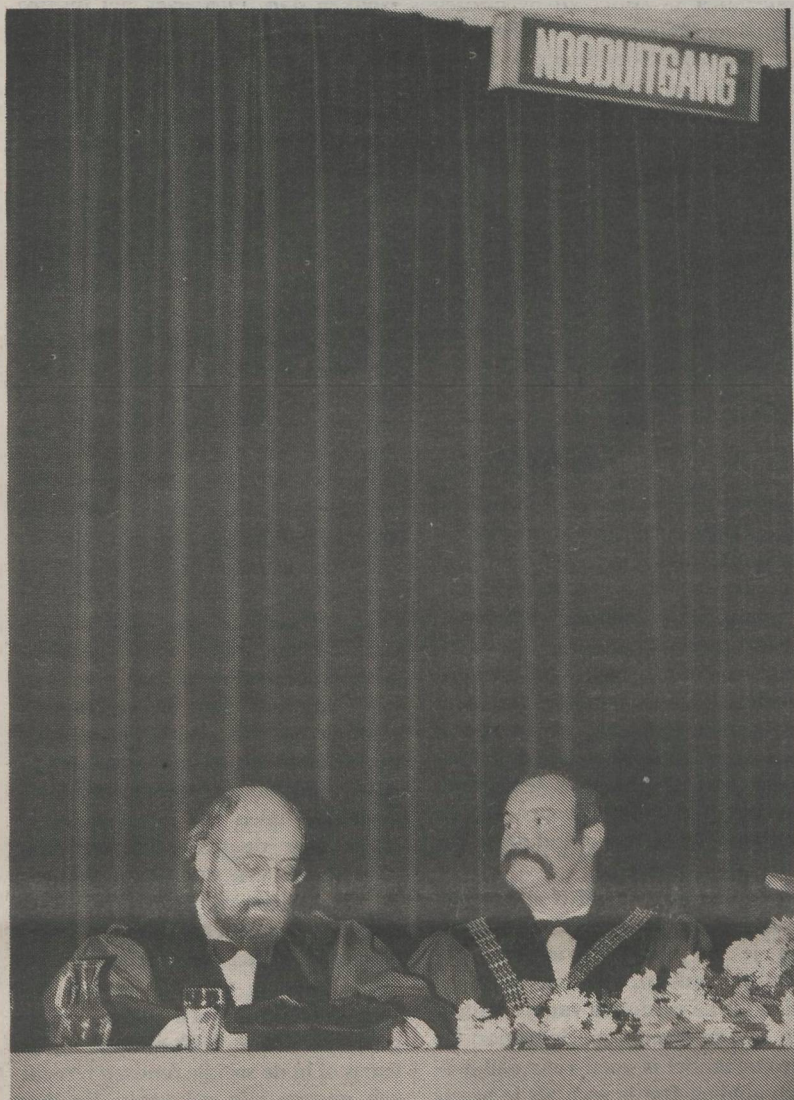
De Pastor is elke dag bereikbaar voor persoonlijke gesprekken in het Pastoraat, Maastrichter Pastoorstraat 10, telefoon 043-11126.

Afspraken te maken tussen 9.30 uur en 12.30 uur.

(Deze advertentie werd ons van bevriende zijde aangeboden)

Universiteit moet heil zoeken in goed wetenschappelijk profiel

De universiteit kan de komende tijd haar volwaardigheid alleen nastreven door zich te richten op een degelijk wetenschappelijk profiel, nu de plannen voor nieuwe studierichtingen noodgedwongen op een laag pitje gezet zijn. De omstandigheden om wetenschappelijk talent tot zijn recht te laten komen zijn gunstig, ook voor studenten. Maar wil de universiteit de assistent in opleiding straks een goede opleiding bieden, dan dient het onderzoek een belangrijke plaats in te nemen naast onderwijs. Onderzoeksinstituten zijn daarvoor een uitstekend middel.

De rector is dood. Leve de rector!

haar formatieplan de beste researchgroepen op hun nominale sterkte te handhaven. „Het moet mij van het hart dat een efficiënt wetenschapsbeleid soms op gespannen voet staat met de huidige facultaire en universitaire bestuursvormen” was zijn verwijt.

Samenwerking

Minder bespiegelend en nogal door dadendrang geïnspireerd was de

toespraak van opvolger Bonke. Als het aan de nieuwe rector ligt komt er een nauwere samenwerking op onderzoeksgebied tussen de bestaande faculteiten, waarbij de sterkere en zwakkere steunt. Bonke wil vooral voorkomen dat het interfacultaire onderzoeksprogramma van de medische faculteit en de Algemene Faculteit gescheiden worden, omdat Gezondheidswetenschappen het dan erg moeilijk zou krijgen in de strijd om de voorwaardelijke financiering. „Samen is zonder meer veel beter en ook veel voordeliger op de duur dan „ieder voor zich”, was de slogan waarmee Bonke zijn functie als hoeder over de wetenschap aanvaardde.

Ook op het gebied van het onderwijs pleitte hij voor samenwerking, allereerst tussen de faculteiten onderling en verder met instellingen uit de omgeving van de universiteit. Interne samenwerking kan leiden tot een grotere differentiatie van het studiepakket, bijvoorbeeld door mengvormen van recht en economie mogelijk te maken en accenten te leggen op Europese aspecten. Buiten de universiteit kan gedacht worden aan samenwerking met de Vertalersopleiding om de schrijf- en spreekvaardigheid in vreemde talen te vergroten en kunnen uitwisselingsprogramma's tot stand gebracht worden met Aken, Luik en Hasselt. En als er ook nog aandacht besteed wordt aan informatica-onderwijs en stages in instellingen en bedrijven, maakt de uni-

versiteit een goede kans om in 1990 vijfduizend studenten te tellen. Dat aantal leek Bonke iets realistischer dan de zesduizend die gewoonlijk als streefgetal genoemd worden.

Jacques Herraets

Verhoging collegegeld afgekeurd

De Universiteitsraad keurt „ten sterkste” het voornemen van minister Deetman af om het collegegeld te verhogen tot 1250 gulden voor het wetenschappelijk onderwijs en tot 1000 gulden voor het hoger beroepsonderwijs. De verhoging betekent immers een nieuwe eenzijdige lastenverlaging zonder dat daar het nieuwe stelsel van studiefinanciering tegenover staat.

Met de verhoging van het collegegeld geeft de minister er opnieuw blijk van dat hij de financiële positie van studenten en hun ouders mist, aldus de indieners van de motie, de studentenfractie. Hun oorspronkelijke tekst ging verder: daarin werd het College van Bestuur gevraagd niet mee te werken aan de inning van het collegegeld voorzover dat het oude bedrag van 1025 te boven ging. Dat zou een boycot van de verhoging erg gemakkelijk hebben gemaakt. Uitvoering van de motie zou volgens het college echter betekenen dat het zou aanzetten tot burgerlijke ongehoorzaamheid. Daarop werd de tekst afgezwakt. Of er acties te verwachten zijn tegen de verhoging is volgens Peter Hilderink van de SNEM-fractie op dit moment nog niet te zeggen.

Matrix

Wanneer ik de uitvinder van de matrixorganisatie tegen zou komen zou ik hem een schop onder zijn kont geven.

De druilloor heeft ons immers opgescheept met een organisatievorm, waarvan de effectiviteit omgekeerd evenredig is met het aantal vergaderingen dat dit monster ophoest. Ik zou hem aan de oren trekken en uitroepen dat hij het onderwijs verloederd heeft tot projecten, waarin niemand verantwoordelijk is voor niets en de grauwsliuier van de demotivatie er sinds jaar en dag voor zorgt dat elk nieuwe idee barensweeën kent, die een gynaecoloog zouden doen jammeren. Ik zou hem in de neus knijpen en toebijten dat van zijn belofte dat wij met onze researchorganisatie op de eerste rij zouden zitten wanneer de voorwaardelijke financiering op de Nederlandse universiteiten neer zou dalen, niets is uitgekomen. Ik zou hem pootje trachten te lichten omdat hij ons voorgesteld heeft ook de gezondheidszorg projectmatig op te zetten waardoor hij een gezondheidskommissie schiep die nu al negen jaar lang konfereert hoe dat dan wel zou moeten.

O, o, wat zou ik hem door elkaar rammelen om hem te laten voelen dat zijn organisatorische kluwen vakgroepen dwingt hun werk te leveren als een energiebedrijf met een jaarlijkse meteropname, voorzitters verandert in uurtjestellers. De stakker, hij was wel dom maar hij bedoelde het toch goed zullen omstaanders roepen. Maar alleen hij mag van mij de breier van dit taaie ongerief te hulp schieten, die in de afgelopen maand drie professoren in de bibliotheek heeft zien zitten.

Ad Appels

Bert Bakker/UP

Socialisten lanceren alternatief financieringsplan

De Tweede Kamerfractie van de partij van de Arbeid „laat het er niet bij zitten” dat minister Deetmans een alternatief financieringsplan door een meerderheid van de Tweede Kamer is gevraagd. Fractievoorzitter Jacques Wallage wil in de loop van februari de kamer een aantal „principiële vragen” over de studiefinanciering voorleggen, samen met voorstellen voor een beter stelsel.

door oud-minister Van Kemenade ingediende voorstellen door te rekenen. Niettemin wil Wallage proberen „zeer wezenlijke elementen” van het plan-Van Kemenade te redden, zonder dat dit volgens de socialist buitensporig veel extra geld hoeft te kosten.

Uitgangspunt van die plannen is dat iedereen zijn eigen studie betaalt en daarvoor eventueel een lening afsluit. Voor studenten waarvan de ouders een laag inkomen hebben wordt echter een „schuldlimiteringsbijdrage”, oftewel een beurs, gegeven, waarmee de uiteindelijke schuld wordt beperkt. De terugbetaling van die schuld moet in de visie van de PvdA afhankelijk zijn van het inkomen dat de student na

de studie verdient. Daarmee komt het geld van de overheid volgens Wallage uitsluitend terecht waar het nodig is: bij mensen met lagere inkomens.

De PvdA gaat verder uit van aanmerkelijk hogere collegegelden, waarvan het nadelig effect voor „armere” studenten echter wordt weggenomen door de beurs.

Het grote verschil met het door Deetman voorgestelde stelsel van studiefinanciering is dat de PvdA, behalve voor directe studiekosten, niet uitgaat van een basisbeurs voor iedere student, die onafhankelijk van het inkomen van de ouders wordt gegeven. In het stelsel van Deetman is sprake van zo'n basisbeurs, die varieert van ruim 7.000 tot 8.000 gulden. Omdat die onafhankelijkheid een eigen rol is gaan spelen, betaalt volgens Wallage „Tante Truus mee voor de zoon van Ruding”.

De Tweede Kamer ging onlangs accoord met de hoofdlijnen van Deetmans stelsel, dat inmiddels om advies naar de Sociaal-Economische Raad is gestuurd. Tijdens de stemmen over het plan werd een motie-Wallage verworpen, die ook al vroeg om varianten op het eerder

Het kleine verschil

Slecht nieuws voor ouders die vinden dat hun dochter beter een rijke man aan de haak kan slaan dan te gaan studeren, omdat dochterlief daar toch niets van terecht brengt. Een onderzoek aan de universiteit van Utrecht heeft uitgewezen dat in de jaren 1978 tot en met 1982 57 procent van alle vrouwelijke studenten de studie tot een goed einde hebben weten te brengen. Voor de mannelijke studenten was dat succespercentage 56. Een klein verschil, weliswaar, maar daarom niet minder opmerkelijk.

Ook het aantal vrouwelijke studenten neemt nog steeds toe, wees het Utrechtse onderzoek uit. Besloeg in 1976 het aantal vrouwelijke eerstejaars studenten nog slechts 37,1 procent van het totaal, dit jaar, is dat al 51,6 procent. Die kwantitatieve toename voltrekt zich over de hele linie, maar het meest opvallend is ze bij de faculteiten geneeskunde (in één jaar tijd van 50 procent naar 62 procent) en wiskunde en natuurwetenschappen (van 25 naar 34 procent). (Utrechts Universiteitsblad).

Stalins missie

De studentenvakbond van de Erasmus Universiteit heet ARSB en haar leider Wim Moll. Quod Novum bracht een speciaal nummer uit over het Rotterdamse studentenleven van 1913 tot nu en verzuimde niet met de kleurrijke activist te gaan spreken. Moll is al vanaf zijn zestiende een overtuigd communist en wel van de minst rekkelijke soort. Hiervan moge de volgende korte dialoog getuigen.

De interviewer vraagt of het op den duur niet averechts werkt dat de ARSB het conflictmodel blijft aanhangen. Is het niet mogelijk dat men, op het ministerie bijvoorbeeld, zich bij voorbaat afluist van de onvoorwaardelijke eisen van Moll en de zijnen?

'Kijk,' antwoordt Wim Moll daarop: 'Het zijn in het verleden altijd de idioten, de idealisten geweest die de wereld hebben veranderd, niet de pragmatici.'

'De Hitlers, de Stalins,' zegt dan de interviewer.

'Stalin was wel een pragmaticus,' zegt Moll daarop.

'Maar ook een idioot,' meent de interviewer.

'Hoezo?'

'Iemand is idioot als hij miljoenen mensen over de kling jaagt.'

'Die verhalen geloof ik niet,' zegt Moll dan: 'Het waren geen miljoenen. Misschien enkele duizenden, geen miljoenen. Mensen met een missie worden altijd verdacht. Maar ik vind mensen zonder missie nog veel verdachter.'

(Quod Novum)

(Quod Novum)

Een filosofisch voorstel

De universiteitsraad van de universiteit van Amsterdam stond onlangs voor een dilemma. Volgens het plan-Casimir moeten de hoofdstedelijke filosofen gaan samenwerken met hun collega's uit Leiden en Delft (net zoals de Limburgse, Nijmeegse, Eindhovense en Tilburgse wijsgeren dienen te gaan doen). Dat betekent voor Amsterdam: het opheffen van drie leerstoelen. Contemporaine filosofie (leerstoel vacant) en klassieke filosofie (nog niet zo lang geleden bezet door P.C. Hooft-prijswinnaar en 'De Tijd'-columnist Cornelis Verhoeven) waren reeds gesneuveld. Maar welke moest de derde worden? Sociale filosofie of esthetica/cultuurfilosofie? Een moeilijk besluit moest er worden genomen en de raad noemde de afweging dan ook 'pijnlijk'. Tegenover de unieke positie van esthetica/cultuurfilosofie, de enige leerstoel in Nederland op dit terrein, stond het erkend goede onderzoek van de sociaal filosofen.

De filosofen zelf hadden al iets moois bedacht: laten we beide terreinen combineren onder één leerstoel voor sociale en culturele filosofie! De Eivan-Columbusoplossing werd door enkele raadsleden overgenomen en naar voren gebracht. CvB-voorzitter Van Kemenade vond dit zeer irreal. 'Zo maken we ons de risee van de discipline-adviescommissie en van de minister!' riep hij uit: 'Het is wel mogelijk sociale en culturele filo-

sophie te combineren, maar we hebben het nu over cultuurfilosofie en esthetica. Dat is iets heel anders.'

De beslissing viel ten faveure van sociale filosofie. Maar de estheten wenen niet in stilte, zij overwegen beroep aan te tekenen. Wellicht, aldus vakgroepsvoorzitter Bert van der Schoot, is er een kans dat de reorganisatiecode van de universiteit in dit geval van toepassing is en die zou de opheffing van de zetel in de schoonheidsleer voorbarig kunnen verklaren.

(Folia Civitatis)

Van samentrekkers en schijnverlaters

Misdaad loont niet. Fout. Misdaad loont. Dat wordt wel duidelijk uit het dubbeldikke nummer van ESB over de economie van de zelfkant. Koppelbazen, hoeren, vanden, valsemunterij, sputters, pushers, steunfraudeurs, witte-boordencriminelen, kortom, van hele kleine tot hele grote criminelen, samen zijn ze goed voor zo'n 30 miljard gulden omzet. Met dit bedrag is de zelfkant een bedrijfstak die, bijvoorbeeld, de landbouw of de metaalindustrie ver in de schaduw stelt.

Dat bedrag op zichzelf is al een verrassing (het loopt zo'n vaart niet, ben je als niet-Telegraaflezer geneigd te denken), minstens even opvallend is de verdeling van de bijdragen van de diverse specialisaties. De heroinehandel is goed voor 650 miljoen gulden. Dat is veel, als je beseft dat er in deze branche 'maar' 20.000 consumenten zijn; maar het spul is dan ook peperduur: van 262 gulden in Amsterdam tot 507 in Heerlen en 540 in Groningen (althans in 1982). De prostitutie wordt uitgeoefend door 15.000 personen. Over de omzet kan men nog weinig zeggen: de prijs wil nogal eens verschillen. Het schijnt wel zo te zijn dat raamprostituees en eigenaars van sexclubs klagen over een afnemende vraag, maar of dat nu wat zegt... Valsemunterij. Romantisch, maar het stelt niet veel voor. In 1983 ging het om Hollands bankpapier ter waarde

van 4,7 miljoen gulden en 18 miljoen dollars. Al met al niet meer dan één à twee honderdste van het bare geld in omloop. De Nederlandse Bank maakt zich dan ook weinig zorgen. Gokken dan. Ook over het illegale gokken zijn geen precieze cijfers bekend. De schatting die ESB doet is: 500 miljoen per jaar. En dat is hoog, vergeleken met schattingen in, bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Inbraak is een branche die een voorspoedige groei doormaakt. Kreeg in 1974 slechts 0,7% van Nederland bezoek van een geveltoerist, in 1982 is dat percentage méér dan verdrievoudigd. Elk Nederlands huishouden wordt nu gemiddeld één keer in de vijftig jaar bestolen, zo kun je het ook zeggen. Totale schade: zo'n vier miljard, vernielingen en dergelijke meegerekend. Eenzelfde bedrag wordt er door de burgers en de overheid (ieder 2 miljard) uitgetrokken voor beveiliging en bewaking enerzijds en betuiging en bestraffing anderzijds. Vandalisme staat garant voor 400 miljoen aan schade, berekend aan zogenaamde 'gemeenschapsvoorzieningen' en ook aan privé-automobielen, die erg in trek schijnen te zijn. Witte-boordencriminaliteit is een verhaal apart. RSV, ABP, Slavenburg, de spectaculaire gevallen halen de voorpagina's, maar naar de totale omvang kan men slechts een slag doen. Dankzij de bedrijfslevencriminaliteit verdwijnen gigantische sommen overheidsgeld in het zwarte circuit. De totale omvang van dat circuit zou zo'n 15 tot 25 miljard gulden bedragen, waarvan de helft of meer bij de fiscus of in de sociale fondsen terecht zou moeten zijn gekomen. En dan als laatste de uitkeringsfraude. Mensen die doen alsof ze niet samenwonen, om dubbel te kunnen genieten van een uitkering; mensen die een zwart baantje ernaast hebben; ze zijn moeilijk te betrappen. En als ze al worden betrapt, dan komt het maar zelden voor dat er iets van de te hoge uitkering moet worden terugbetaald.

ESB doet een voorzichtige schatting van het bedrag dat er met fraude op het gebied van belasting, subsidies, uitkeringen en sociale premies zou zijn gemooid: 15 miljard gulden. De helft van de hele criminele omzet!

Vind je creativiteit voor duizend dollar

Het Amerikaanse bedrijfsleven bezorgd. De economische uitputting van de traditionele technologieën de toegenomen concurrentie op gevestigde marktsectoren vragen creatieve ideeën. Die zijn er niet in voldoende mate. Vandaar dat de bedrijven veel geld hebben gepompt in creativiteitstrainingen. American Management Association organiseert jaarlijks voor zo'n 750 deelnemers zo'n 300 bijeenkomsten. Een cursus van een week kost tegelijk de duizend dollar. Kassa!

Opvallend is dat 'creativiteit' in de cursussen wordt gezien als iets dat latent aanwezig is en als het ware bevrijding wacht ('Mijn kind is heel wat, maar het komt er nog niet uit'). De trainingen richten zich ook met name op het 'wegnemen van blokkades', het 'doorbreken van productieve gedachtenpatronen' het 'verminderen van zelfcensuur'. Gebruikte technieken hierbij: brainstorming tot Zen-meditatie, Hindu-mantra's - alles om in contact te kunnen komen met het 'creatieve zelf'.

En denk nu niet dat er niks uitkomt uit die cursussen. Twee voorbeelden van industriële innovaties die langs deze weg tot stand zijn gekomen: één: toen een non-woven bh van de firma 3M een commerciële succes bleek, leidde de vorm van de bh iemand tot de associatie met chirurgische maskers. In drie jaar tijd reikte de jaaromzet van 3M's nieuwe maskerdivisie meer dan 25 miljoen dollar! (Welk maatje zou professor Greep passen?) Twee: Chips aardappelchips, wel te verstaan, nemen door hun onregelmatige vorm veel dure ruimte in op winkelsrekken en magazijnstellingen. De associatie met natte boombladeren bracht een cursist op het idee om vochtige chips uniform te modeleren en vervolgens weer te drogen. 'Pringles', het compact verpakte zoutje, wordt beschouwd als een mijlpaal in de voedselverpakkingstechnologie! (Psychologie)

SER

VAAAS

BOEKHANDEL

VRIJTHOF 29
6211 LE MAASTRICHT

TEL. 043-50054/18704

DE 4-FACULTEITEN-BOEKHANDEL VAN LIMBURG, VOOR RIJP EN GROEN IN DE WETENSCHAPPEN. EEN BOEIENDE BOEKHANDEL IN EEN GROEIENDE UNIVERSITEITSSTAD: WIJ „BLOKKEN” MET ELK BLOK MEE.

Een dagje op en rond de Maastrichtse markt

„De universiteit, is dat boe ze veur met beeltsjes langs de deur goon?”

verpacht aan 'Heineken'. Joosten ziet in zijn kaffee regelmatig studenten van de RL. Francis schiet een foto van Zwakhalen, een man met een karakteristiek gezicht. Over de universiteit weet hij weinig te vertellen. Een man bij hem aan tafel beweert dat hij hier vier keer per dag komt.

Aan een tafeltje naast de ingang, aan het raam dat uitkijkt op het stadhuis, zitten Martinus Caris („Thei zegge ze hijj allemaol”), Anton Sander (of Cander daar komen we maar niet achter) en mevrouw Beckers. De laatste loopt even weg. Ze wil niet op de foto. Sander (of Cander?): „Vaan die sociëiteit hōb ich noets gehuurd. Boe ligk die?”. Mevrouw Beckers legt de 72-jarige uit dat we van de universiteit zijn. Thei Caris is kind aan huis in het ziekenhuis. Hij kent heel wat namen van dokters: „Schmidt, Aussems, Pop”. Thei weet niet zeker of ze ook aan de RUL zijn verbonden.

'In de Greep'

Joosten brengt ons pils en we zien drie 'mestreechse medammen' binnen komen: medam Bons, Mingels en Peusens. 'Maiké' Bons drinkt Spa. Ze sukkel nogal met haar gezondheid. Haar aanstekelijke lach is er niet minder om. Ze lacht zich een kriebel als één van haar vriendinnen vraagt: „De universiteit, is dat boe ze veur met beeltsjes langs de deuren goon?” Met de RL hebben ze alle drie weinig te maken gehad. Namen zeggen hen niet veel: „Jao, vaan dokter in de Greep hōbbe veer wel ins gehuurd”.

Het is half vier als ik aanstalten maak om weg te gaan (Francis is dan al met het fototoestel naar huis). Ik krijg een biertje aangeboden van Johnny Bons, Maikes enige zoon. Hij is al zes jaar werkloos en zou dolgraag aan de bak willen komen. Ik herinner me dat het arbeidsburo speciaal voor langdurig, jeugdige werklozen regelingen heeft getroffen. Ik adviseer hem contact op te nemen met de Dienst Personele Zaken van de RL. Mischien levert dat wat op. Maiké Bons is dolbij. Vanwege zoonlief is ze immers op van de zenuwen.

Ton Hameleers

van de universiteit verwacht. Ze zou meer naar buiten moeten treden. Ik ga wel eens naar lezingen over natuurgeneeswijzen. Dat interesseert me bijzonder”. John kent een paar studenten van het eerste uur: „Die had ik in 'de Tribunal' ontmoet. Ze zijn nu natuurlijk allang klaar met hun studie”. John is van beroep beeldhouwer. Hij kent ons nog nooit een opdracht van de RL gekregen te hebben...

Het wordt tijd om af te rekenen. Bij de deur houdt Hans ons tegen. Hij geeft het geld terug: „Hier, ik mag het van Annie niet aannemen. En je weet, haar wil is wet”. Annie komt ondertussen met een kadootje aanlopen: twee epeetjes en een tegel met 't Haantje erop. Op de hoes van de carnavalsplaat staat 'ut Haonekoer' afgebeeld, met Bèr Nijpels pontifikaal in het midden.

De klok van 't Haantje wijst elf uur als we weer buiten staan. Pas daar merken we dat die klok de hele morgen op elf uur heeft gestaan. Het wordt tijd voor onze eigen boodschappen. Van Gerrie Vroegop („Sjèr op zien mestreechs”) krijgen we een tros bananen mee: „Dat is veur de foto!” Gusta Vroegop-

Volders, de vrouw van Sjèr, kent iemand van de universiteit „boe Annemie mèt gevreit heet”. Aan de klandizie heeft Gusta niets van een universiteit kunnen merken. De bananenboks: „Ach, in kaffees als 'de Struys', 'de Patraque' en 'de Rembrandt' kom je mensen van de RUL tegen. Vraag me niet naar namen. Maar gezichten, diè ken ik wèl”.

Half zeven

Op de vismarkt vangen we bot. De visvrouwen zijn weinig spraakzaam. Francis doet verwoede pogingen de vrouw van de grootste viskraam op de plaat vast te leggen. Het lukt niet. Meer sukses hebben we bij een kraampje waar we een pond garnalen kopen. De twee jonge vrouwen zijn alleraardigst. Ze komen uit Kerkrade. Ze staan al van half zeven achter de kraam. Hun tenen moeten bevroren zijn.

Jean Koch loopt ons bijna omver met zijn tableau met koffie en warme chocolade: „Ik doe dit al van kleins af aan. Ik heb het vak van mijn vader geleerd”. Jean is goed gemutst en laat zich gemakkelijk fotograferen. Zijn kaffee, 'de Dolle Dries', is een smal etablissement, gelegen tussen 'la Colombe' en 'de Rembrandt'.

Jean Koch: „Ja, 's morgens om vijf uur, als ik open doe, staan ze van de universiteit al op de stoep”. Jean heeft weinig tijd voor ons. Zijn vrouw heeft een nieuw blad met warme dranken klaar gezet. Jean poseert nog even, steekt voor de foto een makreel tussen zijn tanden en vertrekt weer de kou in.

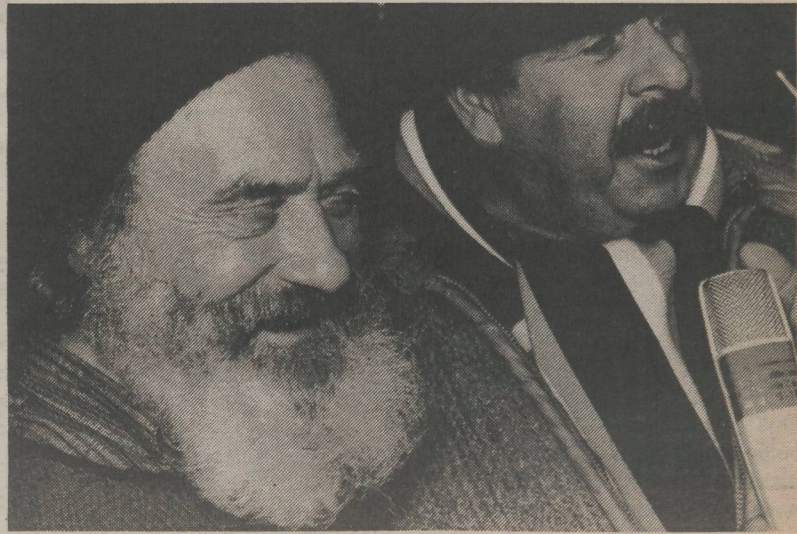
We praten met Pieké Dassen over 'de Narren-universiteit', waar hij ooit nauw bij betrokken was. De meeste aandacht trekt echter van Glabbeek, ex-groente- en fruithandelaar. Naar eigen zeggen is hij een man van twaalf ambachten en der-

tien ongelukken: „Door die universiteit stelt Limburg in Nederland weer wat voor. De RUL heeft Maastricht meer bekendheid gegeven. Voor de jongelui is het belangrijk dat ze nu hier kunnen studeren en niet meer naar Amsterdam of Nijmegen hoeven”. We nemen afscheid en trekken de markt over naar 'Joosten oppe mèrret'.

Kokschool

Het is inmiddels na enen. Er is weinig meer te beleven. Veel kramen zijn al leeg; de handelaren zijn aan het pakken. We lopen een stevige Helmondenaar tegen het lijf, die we bij 'Koch' getroffen hadden: „Van een universiteit heb ik nooit veel gemerkt. Alleen die jongens van de Kok-school (de Hogere Hotelschool, th) komen wel eens witte katoen bij me halen”.

Bij 'Joosten' is het gezellig vol. We ontdekken in de-druk-heen-en-weer-lopende ober de eigenaar zelf: Willy Joosten. Een tijd geleden had hij op grootse wijze afscheid genomen van zijn kaffee. Hij bevestigt zijn rentree: „Ik miste het werk, het is mijn hobby. Het kaffee is nog steeds mijn eigendom. Ik heb het

De RL gaat in 1985 officieel haar ne-
vende jaar in. Toch is het al tien jaar
geleden dat de eerste medicijnstu-
denten in Maastricht arriveerden -
in september 1974.
voor Observant was dat officieuze
weede lustrum aanleiding na te
aan welke invloed de Alma Mater
de tien jaar op de stad en haar inwo-
ers heeft uitgeoefend. In een repor-
age bericht Ton Hameleers samen
met Francis van der Lubbe hoe de
universiteit leeft op de markt, de
socialisek waar Maastricht elke vrijdag-
o'n 75
chtend bruist van energie.

et is de eerste vrijdag van 1985.
et is berekend. De eerste sneeuw
an het jaar ligt er nog. We hebben
recht marktweer uitgekozen. De
eiseje medammekes' zijn nergens
bekennen en zelfs voor de kraam
de bananenboks is het rustig.
nog p
mmige marktlui zijn er niet, zoals
zich d
groentevrouw-tje-zonder-
emen v
nam.

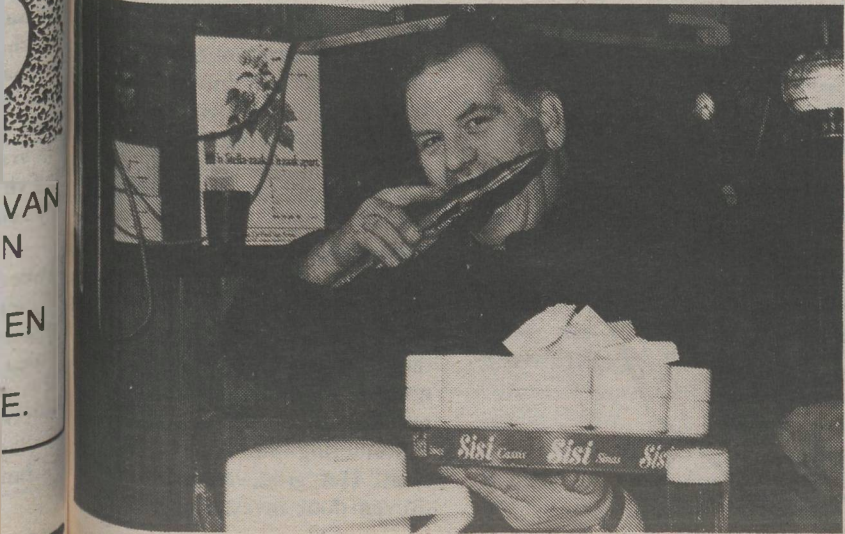
Wit hondje
de mensen kijken even op als we
bij: v
ns installeren aan een tafeltje in
litatie
t Haantje. Uitbater Hans
ostma serveert ons twee koffie
met e keukske'. Hem vragen we
et eerst of hij iets van de universi-
eit, voor Maastrichtenaren nog
eds 'de RUL', heeft gemerkt:

zaker. Hier komen wel eens stu-
enten en één van onze stamgasten
merkt op de universiteit”. Het blijkt
er Nijpels te zijn van Civiele Za-
ien. „Met hem zijn we wel eens
aar een studentenfeest geweest”.
t ch
amen van andere mensen kent
r tijd
ans niet. Annie, de vrouw van
1's m
ians, herinnert zich iemand van de
25 m
RUL die elke vrijdag met een wit
zou p
ondje 't Haantje binnen stapt:
: Ch
Zou het Greep kunnen zijn?” We
rstaan
kijken wat ongelovig.

Francis is ondertussen met de came-
bij de bar. Op de hoek zit John
Brecht, afkomstig uit Brabant. Hij
blader
een broer van de bananenbok-
er kunnen zijn. Elke vrijdag is hij
modell
't Haantje te vinden: „De markt-
drog
dag is de gezelligste dag”. Volgens
'pak
ohn heeft de universiteit de huren
als e
hooggestuwd. „Dat is niet alleen
adelig voor studenten maar ook
voor ons”.

Gezichten
aan een tafeltje zit John Cronen-
te ontbijten met 'De Limbur-
ger': „Ik had eerlijk gezegd meer

Gezichten
aan een tafeltje zit John Cronen-
te ontbijten met 'De Limbur-
ger': „Ik had eerlijk gezegd meer

Verzorgingsstaat heeft nog hechte basis

Democratie

In zijn fameuze artikel: „The line we dare not cross, the fragility of freedom at 60%” betoogt de Amerikaanse Nobelprijswinnaar M. Friedman dat stijgende collectieve uitgaven een Kafka-achtige bureaucratie en een druk op de economische groei met zich mee brengen. Voorts wordt gewezen op de aantasting van de individuele vrijheid door de toenemende collectieve uitgaven. In Nederland, evenals in Zweden, hebben de collectieve bestedingen deze 60% van het nationaal inkomen inmiddels overschreden. Is onze parlementaire democratie in gevaar en wordt onze vrijheid bedreigd?

Veel economen hebben de neiging om het marktmechanisme – waarbij ieder individu via de markt zijn voorkeuren voor bepaalde goederen en diensten kenbaar maakt – te beschouwen als een schoolvoorbeeld van democratische besluitvorming. Indien dit mechanisme bevredigend werkt, krijgt ieder wat hij wenst. Essentieel is, dat de individuele beslissing centraal staat. Beslissingen over de productie en verdeling van collectieve goederen en diensten ontberen deze individuele afweging. Weliswaar kunnen politieke partijen in de stembokjes worden gewikt en gewogen; beslissingen over de vaststelling en de besteding van de collectieve budgetten worden evenwel genomen door de vertegenwoordigers van politieke partijen op basis van het mandaat dat zij van de kiezers krijgen. De consumenten van collectieve goederen en diensten kunnen niet zelf afwegen of zij liever wat hogere AOW-uitkeringen krijgen in plaats van meer defensie. Zij kiezen voor een heel pakket dat een politieke partij voorstaat. Maar wat gebeurt er nu indien de beslissingen van de vertegenwoordigers niet meer aansluiten bij de wensen van de mensen? Omtrent deze problematiek waren de meningen van met name economen en andere sociale wetenschappers bepaald niet ongedeeld. Sommige economen betoogden dat pragmatische, rationeel handelende individuen in dat geval vaak een andere politieke partij zullen kiezen. Op de markt vindt immers hetzelfde plaats. Indien een produkt niet aan de wensen voldoet, dan kiest men een andere aanbieder die een beter produkt levert.

De in Europa werkende, Amerikaanse politicoloog Schmitter betoogde in zijn inleiding op dit thema en in de discussies, dat hoewel de individuele kiezers aan de basis staan van de democratie, het met name de belangengroepen zijn die de politieke besluitvorming beïnvloeden. Een goed werkende democratie bestaat in zijn visie uit organisaties van individuen. Het samenspel van professionele aanbieders (i.c. ambtenaren, de vijfde macht) en professionele vragers naar collectieve goederen bepaalt het uiteindelijke resultaat.

Ook politici staan onder druk van beide partijen. In deze visie is geen plaats ingeruimd voor zelfstandig handelende individuen met betrek-

king tot de vraag naar collectieve goederen. Individuen sluiten zich aan bij belangengroepen en laten deze vervolgens het werk doen. Volgens Schmitter dienen de correcties dan ook via deze belangengroepen plaats te vinden. Meer zelfdiscipline bij deze groepen is hiervoor een voorwaarde.

Opmerkelijk waren de congresbijdragen die benadrukten dat er geen eenduidig verband is tussen de omvang van collectieve verzorging in een land en de economische prestaties. Kent Nederland volumineuze verzorgingsarrangementen (van wieg tot graf), een internationaal gezien geringe economische groei en een hoge werkloosheid; Zweden kent een nog grotere mate van collectieve verzorging, evenwel gepaard aan een veel gunstiger economische groei en een relatief geringe werkloosheid. Worden de Engelsen collectief maar matig verzorgd bij een hoge werkloosheid en zeer geringe groei, de Noren en Oostenrijkers kennen een even ma-

tige verzorging, maar hebben die ook minder nodig vanwege een hogere groei en een betrekkelijk geringe werkloosheid (al werden daartoe in Oostenrijk vele gastarbeiders het land uitgezet). Thernborn en Roebroek typeerden Nederland, evenals België en Denemarken, maar in tegenstelling tot Zweden, als softe verzorgingsstaten, zij het in de engelstalige betekenis van het woord.

Openbaar bestuur

Indien op welke wijze dan ook éénmaal is gekozen voor een bepaald pakket collectieve goederen, dienen deze vervolgens geleverd te worden. Een groot deel van dit pakket wordt door de overheid geleverd. Hoe ingrijpend en van welke omvang deze leveringen kunnen zijn, heeft de RSV-enquête aangetoond. Een belangrijke vraag die zowel in deze enquête als op het congres centraal stond is: Hoe organiseert de overheid de leveringen van deze goederen eigenlijk? Een

populair beeld is dat van een gigantische, traag werkende bureaucratistische machine, gespecialiseerd in het bestempelen en verwerken van allerlei formulieren, ter uitvoering van politieke beslissingen. Volgens J. Vuchelen (VU te Brussel), inleider van dit thema, is dit echter een te beperkt beeld. Immers, problemen die samenhangen met de levering van collectieve goederen via het staatsapparaat zouden dan louter van organisatorische aard zijn. De verzorgingsstaat heeft in dat geval geen onbestuurbare moloch te zijn. Een „ideale” organisatiestructuur zou deze problematiek in één klap opheffen. Volgens Vuchelen echter zouden we ons eens goed moeten bezinnen op de feitelijke rol van dit apparaat in de verzorgingsstaat. Met name de relaties tussen het bureaucratisch apparaat, de politici en de burgers verdienen nadere aandacht.

Sommige congresbijdragen zagen de onbeheersbaarheid van de collectieve uitgaven, waarvan de socia-

le zekerheidsuitgaven een belangrijk bestanddeel vormen, als voornaamste probleem. Gretschnig noemde de informele of schaduw-economie een „doe-het-zelf-beleefinghervorming”. Burgers zoeken zelf een uitweg voor de financiële last van de verzorgingsstaat. Anderen wezen op de bureaucratische uitvoering van de sociale zekerheid en de soms gespannen relatie tussen de individuele wensen en behoeften van consumenten en de gestandaardiseerde regelgeving en uitvoeringbepalingen.

De gesuggereerde remedies waren divers. Kan de sociale zekerheid niet ten dele worden geprivatiseerd? Kunnen werknemers zelf beslissen of en voor hoeveel zij tegen werkloosheid of ziekte willen verzekeren? Is een vereenvoudiging van de sociale zekerheid niet onontkoombaar en is een basisinkomen niet het ei van Columbus?

Herverdeling

Kenmerkend voor een verzorgingsstaat is dat zij haar burgers een zeker bestaansminimum garandeert. Deze garantie komt tot stand door middel van een omvangrijke herverdeling van inkomens. Indien het totale inkomen voortdurend groeit, zoals in de jaren zestig, stuit dit op geweldige problemen. Nagender iedereen blijft er dan immers vooruitgaan. Wanneer bij een gelijkblijvend totaal inkomen zowel werkenden als niet-werkenden gtere claims voor zich opeisen, zijn pijnlijke keuzen echter onvermijdelijk. J.P. Jallade, directeur van het European Institute of Educational and Social Policy te Parijs, legde deze problematiek in zijn inleiding op tafel. Voorts vroeg hij zich hoe de bevolking een begrip als „solidariteit” beleeft in de jaren tachtig en daarna. Heeft men nog wel vertrouwen in de manier waarop solidariteit door politici, vakbewegingen en werkgeversorganisaties wordt gevuld? De antwoorden op dit soort vragen zullen de mogelijkheden van herverdeling op de lange termijn bepalen.

Werkgelegenheid/economische groei

Hadden de debatten over de herverdelende effecten van de verzorgingsstaat vaak een nogal technisch karakter, dit gold veel minder voor de discussies over werkgelegenheid, economische groei en verzorgingsstaat.

Lange tijd dachten de meeste economen met een beroep op Keynes dat ernstige economische recessies konden worden voorkomen. De jaren zeventig leerden anders. In jaren tachtig beleefden veel landen zelfs een daling van het nationaal inkomen. Het aardige van economische groei is dat het de oplossing van problemen, zoals werkloosheid en herverdelingsvraagstukken, vaak vereenvoudigt. De Amsterdamse hoogleraar W. Driehuis noemde economische groei een noodzakelijke voorwaarde voor continuering van de verzorgingsstaat. Het groeiwiel wordt aangedreven door investeringen. Om

Huisartsen krijgen opleiding tot onderzoeker

Binnenkort begint in Maastricht Nederlands eerste huisarts-onderzoekersopleiding. Het is één van de concrete invullingen van het credo „versterking eerste lijn.” De opleiding is bestemd voor huisartsen, zij leren „eerstelijns onderzoek” te doen. Wat is dat voor onderzoek? En waarvoor is het nodig?

„Resultaten van ziekenhuisresearch zijn niet zondermeer toepasbaar in de praktijk van de huisarts, maatschappelijk werker of wijkverpleegkundige: de eerste lijn”, aldus prof.dr. Cees de Geus van de capaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde. De klachten die in het ziekenhuis spelen zijn vaak anders en in een verder gevorderd stadium dan de klachten bij de huisarts. Zaken die in het ziekenhuis niet zo zwaar wegen zoals thuissituatie, zijn voor de huisarts juist van belang. Onderzoek in de eerste lijn is dus nodig.” Voor dat onderzoek trok Deetman eind september één miljoen gulden uit. Het is ondermeer bestemd voor het opzetten van een landelijke huisarts-onderzoekersopleiding. Per universiteit kan waarschijnlijk slechts één persoon deze opleiding, die zo'n zes jaar gaat duren, volgen. Maastricht, speciaal gericht op de eerste lijn, vond dat te weinig. Ook wilde men sneller beginnen omdat je er in tijden van bezuiniging nooit snel genoeg bij kunt zijn. Er moest een eigen onderzoekersopleiding komen. De Geus en twee net afgestudeerde artsen, Piet Portegijs en Luc de Witte werden gevraagd een profiel van deze opleiding te maken. Daartoe moesten zij eerst de vage term „eerstelijns-onderzoek” uitwerken. Wat is dat voor onderzoek?

De Geus: „Verschillende aspecten worden onderzocht. Eén vraag is: welke klachten komen er bij de huisarts? Dat moet je weten om een standaardtakenpakket op te stellen. Zo'n takenpakket is nodig omdat vaak afhankelijk van de huisarts bepaalde onderzoeken wel of niet worden gedaan en veel onnodig wordt doorverwezen. Het medisch

handelen van de huisarts is het tweede onderzoeksgebied. Welk onderzoek, welke behandeling, welke medicijnen bij een bepaalde klacht? Een voorbeeld: Jarenlang werd geruzied over de beste behandeling van middenoorontsteking: trommelvlies doorprikken of antibiotica? Bij onderzoek bleken beide methodes even goed als niks doen. De ontsteking gaat met een pijnstiller vanzelf over. Beleidsvragen zijn het laatste terrein van onderzoek. Wat is de optimale praktijkgrootte? Wat werkt beter: betalen per consult of per verrichting?” Dit alles is het soort onderzoek dat men aan de huisarts-onderzoeker toedacht. Ook maakte men een plan voor de opleiding, die één jaar duurt en waar plaats is voor acht huisartsen. De helft van de tijd wordt besteed aan het daadwerkelijk doen van onderzoek, verder krijgt men onderwijs in kritisch lezen, wetenschapsmethodologie, statistiek en verslaglegging. De afgestudeerden kunnen nuttig werk doen in de universitaire AWEG-praktijken, waarvan er dit jaar vier tot zes komen in Maastricht.

De faculteit heeft ingestemd met de plannen en er begin november 400.000 gulden voor uitgetrokken. Men had gehoopt in januari te beginnen, maar daarvoor was het te kort dag. Daar kwam bij dat de planningsgroep pas half december voor het eerst kon bijeenkomen. Gelukkig kan veel onderwijsmateriaal worden gebruikt van gezondheidswetenschappen en van de Western Ontario University, die al een dergelijke opleiding heeft. Uiteindelijk is besloten in april te beginnen. Wat er na dit jaar met de opleiding gebeurt is onzeker. Wellicht wordt na enige jaren gestopt als er genoeg eerstelijns-onderzoekers in de regio zijn. Ook zou men kunnen fuseren met de landelijke opleiding of een deel gebruiken bij de, in 1986 tot drie te verlengen, opleiding tot huisarts. Zelfstandig voortbestaan als post-academische cursus behoort tot slot ook tot de mogelijkheden.

Paul Gobee

Avi Prof. C. de Geus.

Slechts de Verenigde Staten vormen een uitzondering. Men denkt daar veelal juist door harder werken de economische groei en daarmee de werkgelegenheid op te krikken. In Europa vrezen velen voor een „jobless growth”, vandaar een toenemende steun voor een beleid van arbeidsduurverkortening. Opmerkelijk is dat in Nederland, in tegenstelling tot veel andere Europese landen, het proces van arbeidsduurverkortening steunt op een brede basis. Het Novemberakkoord 1982 bracht niet slechts papieren overeenstemming tussen werkgevers en werknemers over het beginsel van arbeidsduurverkortening (in samenhang met loonmatiging en het handhaven van de bedrijfstijd), de sindsdien gesloten CAO's laten ook daadwerkelijke resultaten zien, al is de gerealiseerde herbezetting tot op heden niet overweldigend. In Duitsland leed de vakbeweging daarentegen een belangrijke nederlaag in haar streven naar arbeidsduurverkortening. De Duitser C. Offe zag mede daarom meer heil in het creëren van garanties voor werknemers die zich tijdelijk willen terugtrekken van de arbeidsmarkt. De gedeeltelijke ontkoppeling van arbeid en inkomen (het basisinkomen) kon in zijn ogen eveneens een bijdrage leveren aan het reduceren van het arbeidsaanbod. Interessant is de gedachte van de Engelsman P. Houghton om te komen tot een stelsel van „mid-life education”. In deze crisisgevoelige levensfase zouden mensen nieuwe educatieve impulsen niet alleen goed kunnen gebruiken, het biedt tevens een alternatief voor de VUT en de verlenging van de leerplicht. Albeda benadrukte in de slottoespraak de belangrijkheid van werkgelegenheid. „Wanneer de staat en de sociale partners er niet in slagen de volledige werkgelegenheid weer in het zicht te brengen dan verdwijnt de sociaal-politieke consensus die de grondslag voor de verzorgingsstaat vormt. De dan resulterende dualistische economie zal het verval van de verzorgingsstaat inluiden. Geen onderdeel van het debat is belangrijker dan het herstel van volledige werkgelegenheid”.

De toekomst

Heeft de verzorgingsstaat nog toekomst? Ondanks tal van bespiegelingen over haar crisis en mogelijke ondergang lijkt ze nog redelijk stevig in het zadel te zitten. Landen met een zeer uiteenlopende omvang van de collectieve uitgaven (Zwitserland, Zweden, Noorwegen) kennen een respectabel niveau van werkgelegenheid. De economische prestaties van een land zijn blijkbaar niet omgekeerd evenredig met het niveau van collectieve uitgaven. Tevens liggen er niet louter lastenstijgingen in het verschiet. Tegenover toenemende aanspraken op ouderdomspensioenen staat een daling van het aantal scholieren en daarmee van de onderwijsuitgaven. Ondanks de toenemende neo-conservatieve populariteit is het maatschappelijk draagvlak van de verzorgingsstaat in Europa nog steeds hecht. Nu ook de economische groei weer lijkt terug te keren, zo leek de teneur van de conferentie, moeten de verzorgingsstaten weliswaar worden gewijzigd en aangepast aan nieuwe omstandigheden, hun faillissement is nog niet in zicht.

Willem Dercksen
Tom van Veen

Werkgevers willen meer tweede fase opleidingen

„Een minimum aanpak”, zo karakteriseert de Raad van de Centrale Ondernemingsorganisaties de door minister Deetman voorgestelde invulling van de tweede fase. De werkgevers bepleiten in een nota dat de bewindsman behalve een vierjarige ook een tweejarige onderzoekersopleiding instelt. Daarnaast moeten er een tweede-fase opleiding tot technologisch ontwerper (van twee jaar), tot bedrijfskundige (van één en twee jaar) en tot accountant komen.

De werkgevers vinden dat in de onderzoeksopleidingen, zoals ze door Deetman zijn bedacht, te veel het accent ligt op het promotie-onderzoek. „Over technologisch ontwerpen wordt nauwelijks gesproken. Alle voorstellen van de universiteiten en hogescholen tot niet met name in de wet genoemde tweede fase beroepsopleidingen zijn ver-

worpen, terwijl verder voorgesteld wordt de universitaire accountantsopleiding niet als tweede fase opleiding te gaan uitvoeren. Bovendien is niet voorzien in diploma's voor kortere dan de tot promotie leidende opleidingen.” De opleidingen die de werkgevers voor ogen staan, zijn afgestemd op de „behoeften van het bedrijfsleven”, dat mag duidelijk zijn. Over hen die de tweejarige onderzoekersopleidingen gaan volgen merken de werkgevers op: „In vergelijking met de promovendus wordt hij niet zozeer een specialist in een bepaald deel van een vakgebied. Hij wordt wel breed inzetbaar op onderzoeksfuncties.” Alleen zéér goede studenten mogen tot de tweede fase worden toegelaten, vinden de werkgevers voorts. De selectie moet plaatsvinden via een sollicitatieprocedure waarbij

wordt gekeken naar kennis, intelligentie en creativiteit. Heeft een student eenmaal deze toets doorstaan, dan moet deze ook niet met „een schamel bedrag” worden gesalarieerd, want dat zou veel goede academici ervan weerhouden die tweede fase te gaan volgen. De werkgevers menen dan ook dat de door Deetman voorgestelde 1500 gulden bruto voor het eerste te jaar te laag is.

Overigens zijn zij niet van plan om zelf financieel aan de tweede fase bij te dragen. Dat blijft de taak van de overheid; en daarbij, hoe zou je moeten uitmaken hoeveel elk individueel bedrijf zou moeten bijdragen? En dan, het zou so wie so een „ontoelaatbare lastenverzwaring” voor het bedrijfsleven betekenen.

Bureau Onderwijs FdG

Aan: Alle studenten Medische Faculteit.
Betreft: Verkoopbalie bronnen geneeskunde.

Thans zijn nog beschikbaar de navolgende secundaire onderwijsbenodigdheden voor de studenten van de Faculteit der Geneeskunde:
De verkoopbalie secundaire onderwijsvoorzieningen (hal, hoofdgebouw) is geopend maandag tot en met vrijdag 12.30 - 14.00 uur.

Eerstejaarsstudenten Geneeskunde:
Het literatuurboek behorend bij blok 1.1 1984/1985 „Inleiding in de medische studie” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 10,20.

Het literatuurboek behorend bij blok 1.2 1984/1985 „Traumata” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,50.

Het literatuurboek behorend bij blok 1.3 1984/1985 „Infecties en ontstekingen” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,10.

Het literatuurboek behorend bij blok 1.4 1984/1985 „Psycho-somatiek” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 10,50.

Tweedejaarsstudenten Geneeskunde:
Het literatuurboek behorend bij blok 2.1 1984/1985 „Embryo en foetus” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,70.

Het literatuurboek behorend bij blok 2.4 1984/1985 „de Adolescent” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,00.

Derdejaarsstudenten Geneeskunde:
Het literatuurboek behorend bij blok 3.1 1984/1985 „Koorts, infectie en ontsteking” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,30.

Het literatuurboek behorend bij blok 3.2 1984/1985 „Moeheid” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,50.

Het literatuurboek behorend bij blok 3.3 1984/1985 „Kortademigheid en pijn op borst” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,90.

Het literatuurboek behorend bij blok 3.4 1984/1985 „Leefwijzen” is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 7,50.

Economie

Blok 1.4

Op 28 januari 1985 beginnen de onderwijsbijeenkomsten van blok 1.4, getiteld „de werking van een markteconomie”. In de periode 18-2 tot en met 24-2 zijn er geen onderwijsbijeenkomsten, zodat op 15-3 de laatste bijeenkomst voor blok 1.4 zal worden gehouden.

De opening van dit blok zal plaatsvinden op 30 januari om 15.00 uur in de collegezaal.

In het kader van dit blok is een drietal gastsprekers verzocht hun medewerking te verlenen. Twee personen hebben hun medewerking reeds toegezegd. Op 30 januari vanaf 15.30 uur zal de gouverneur van de provincie Limburg, de heer **Kremers** een voordracht houden over de economie van Limburg. Op 13 maart vanaf 15.30 uur zal de heer **Dreesmann** (voorzitter van de Raad van Bestuur van Vendex International en buitengewoon hoogleraar bedrijfshuishoudkunde aan de Universiteit van Amsterdam) een voordracht houden over de relatie tussen ondernemer/-ing en zijn omgeving. Deze voordrachten worden gehouden in de collegezaal. Beiden zijn zeer boeiende sprekers en wij hopen dan ook dat jullie in groten getale aanwezig zullen zijn.

Op 30 januari zal tevens een **nieuwjaarsborrel** voor staf en studenten van de Faculteit der Economische Wetenschappen worden gehouden vanaf 17.00 uur in het kruithuis.

Herinnering

Maandag 21 januari: presentatie dhr. E. Bruinse; 14.00 uur.

Algemeen

Bureau Boekenverkoop

Met ingang van 7 januari 1985 is het Bureau Boekenverkoop (verkoop secundaire onderwijsbenodigdheden) iedere werkdag geopend en wel van 12.30-14.00 uur; in de onderwijsvrije periode (vakantie, diësviering e.d.) is het Bureau Boekenverkoop echter gesloten. T.b.v. de avondstudenten zal een extra opening plaatsvinden op 29 april 1985 van 20.00-21.00 uur.

Naaste medewerker van Beyers Naudé komt wel naar Maastricht

21 januari: Aula Rijksuniversiteit Limburg, Tongersestraat. Inleiding van CEDRIC MAYSON. Tijd: 20.00 uur.

Op uitnodiging van het Afrika Centrum te Cadier en Keer en de werkgroep Kairos te Utrecht, zal van 21 tot 28 januari 1985 de heer Cedric Mayson in Nederland te gast zijn om een serie lezingen te geven en een aantal studiebijeenkomsten bij te wonen n.a.v. zijn recent verschenen boek „A certain sound” (Epworth Press - London; nov. '84).

De eerste lezing in deze reeks, zal, in samenwerking met het Studium Generale van de RL gehouden worden op maandag 21 januari a.s. in de aula van de Rijksuniversiteit, Tongersestraat 53. Tijdens deze lezing zal de heer Mayson met name op de volgende punten ingaan:

- de rol van de kerken en van theologie in de apartheidstrijd;
- wetgeving als een van de hoekstenen van apartheid;
- belang van internationale solidariteit.

CEDRIC MAYSON werd in Engeland geboren. Hij vertrok in 1953 naar Zuid-Afrika als Methodisten predikant. Hij nam de Zuid-Afrikaanse nationaliteit aan en werkte een aantal jaren als zending in Transkei en in de zwarte woongebieden rond Johannesburg. In 1973 verbond hij zich aan het Christelijk Instituut voor Zuidelijk Afrika en werd naaste medewerker van ds. Beyers Naudé. Door zijn stellingname tegen de apartheidspolitiek van de Zuid-Afrikaanse regering werd hij verschillende malen gevangengenomen en gemarteld. In 1983 werd hij beschuldigd van hoogverraad, maar wist enkele weken voor het proces het land uit te vluchten en leeft sindsdien als politiek vluchteling in Engeland. In november 1984 publiceerde hij zijn boek „A CERTAIN SOUND, the struggle for liberation in Southern Africa”, waarin hij reflecteert en terugkijkt op zijn steeds sterker wordende betrokkenheid bij de vrijheidsstrijd in zijn land en beschrijft hoe dit proces zijn eigen geloof tot nieuw leven bracht en radikaliseert.

Gastcollege

„Gastcollege door Prof. A.H. Williams, York, Engeland.

Titel: Health Services Efficiency and Clinical Freedom.

Plaats: De kapel, de Nieuwenhof.

Datum: dinsdag 5 februari

Tijd: 16.00 uur.

Prof. A.H. Williams heeft veel onderzoek verricht op het gebied van de „efficiency in de gezondheidszorg”. In zijn lezing zal hij o.a. ingaan op de vraag of efficiency in strijd is met de medische ethiek.”

Tafelstraat 13

Dinsdag, 22 januari, 20.00 uur een gesprek over wat je van dit jaar denkt te kunnen verwachten, n.a.v. de manifestatie van het Humanistisch Verbond „1985: terug in de toekomst”. Op de laatste open dinsdag van januari, de 29ste, is er weer eens theater. Na „De nacht van morgen”, „Kontakten”, „Verlegenheid”, „Een Mico-groepje” en „De Redders” nu de ijzingwekkende issue „Intimidatie ofwel Bangmakerij”. Om 20.00 uur.

DE OPENBARING DES HEREN zo heten traditiegetrouw de zondagen na Kerstmis, in het Westen en vooral in het Oosten. Zondag 13 januari was daarom gewijd aan de Doop van Jesus in de Jordaan, zondag 27 januari zal gewijd zijn aan de Bruiloft te Kana. Zoals elke maand, de tweede en vierde zondag, zijn de vieringen in de crypte van het Elisabethhuis aan de Abtstraat 2a om 11.00 uur.

ZUID-AFRIKA, GEZONDHEIDSKUNDE komen op verschillende speciale avonden in januari aan bod:

- op maandag 21 januari dominee Mayson (Zuid-Afrika), oud-medewerker van de Dieës-redenaar dr. Beyers Naudé, over de perspectieven van de strijd tegen het Apartheidssysteem. Samen met het Studium Generale, in de aula van het Hoofdgebouw om

20.00 uur. Een voorschot op de week „Hoger Onderwijs tegen Apartheid” in maart.

- op maandag 28 januari: een lezing over het thema „Gezondheidskunde en levensbeschouwing” door dr. ten Have, bijzonder hoogleraar vanwege de Radboudstichting aan de RL. Opnieuw in de aula om 20.00 uur.

NIEUWEJAAR, NIEUWE GROEPEN dat wil zeggen, vanaf februari 1985 starten er vier nieuwe groepen/projectjes, waarvoor je deze maand in kunt tekenen:

- Basisfilosofie RL (Geert); de ontwikkeling van de universiteiten in de richting van commercieel gestroomlijnd elite-onderwijs lijkt niet te stoppen. Wordt de hooggelovde Basisfilosofie der Rijksuniversiteit Limburg een doekje voor het bloeden of een kruisje voor het slapen gaan?

- Poppen en geweren (Maaike en Geert) is de naam van een vrouwen- en mannen-groep over wederzijds rolgedrag en wederzijdse emancipatie.

- Pausbezoek (Pim) stelt vragen over en aan de huidige paus en mondt hopelijk uit in een kleine tentoonstelling waar ook andere Maastrichtenaars iets aan kunnen hebben; samen met leden van de basisgroep Citykerk.

- Luisteren naar Bach (alle drie) op vier zondagmorgens voor Pasen; we denken aan de Mattheus-Passie en enkele kantates en zien uit naar professionele muzikale inbreng.

DE KLOOSTERTOCHT gaat op vrijdag 25 januari, 14.00-21.00 uur naar de Cisterciënsers van Lilbosch (Echt). Er is nog plaats.

BENOÏT HERMANS EXPOSEERT in de Tafelstraat schilderijen, tekeningen en verve(n). Benoît studeert aan de Stadsacademie. Dat zou je (niet) zeggen? Kom kijken dus.

Gezondheidszorg tussen levensbeschouwing en wetenschap

lezing van Henk ten Have in de Aula Tongersestraat 28 januari om 20.00 uur. Ruim een jaar geleden startte op initiatief van de studentekkerles en Libertijn een groep om te praten over de verhouding tussen christelijk geloof en gezondheidszorg. Wat kom je zoal tegen als je met een eigen mens- en wereldbeeld de praktijk van de gezondheids-

DE LOKALE BANK
MET
MONDIAAL KARAKTER

BANQUE PARIBAS

Vrijthof 17b, 6211 LD Maastricht, 043-11477.

zorg binnenstapt. Voor zover je dat mensbeeld al duidelijk hebt voor jezelf. Hoe wordt binnen de gezondheidszorg tegen de mens aangekeken. Bestaat daar een vast beeld of niet? Het bleek gespreksstof te zijn voor meer dan één jaar. Naar aanleiding van alle avonden zijn we er toe gekomen om drie lezingen te organiseren, waarin onze vragen verder uitgediept zullen worden.

De eerste daarvan is maandag 28 januari. Henk ten Have, werkzaam aan de RL zal het bovengenoemde thema toelichten vanuit de geschiedenis. Vanzelfsprekendheden waar tegenwoordig mee gewerkt wordt zullen in hun historische ontwikkeling geschetst worden, waardoor deze al een stuk minder vanzelfsprekend blijken te zijn.

Aan de orde komen de vragen: Hoe heeft de wetenschappelijke kennis van gezondheid en ziek zijn zich ontwikkeld? Stelt de wetenschap haar eigen normen en is gezondheid de hoogste waarde? Is er bij het huidige geloof in de wetenschap nog plaats voor christelijke levensbeschouwing?

In een tweede lezing op 11 februari (zelfde tijd, zelfde plaats) zal G.K. Kimsma het hebben over „Religieuze grondmotieven, waarden en medische wetenschap”. G. Kimsma is werkzaam aan de Vrije Universiteit bij de afdeling medische filosofie en daarnaast als huisarts in een gezondheidscentrum.

Meer over deze en de derde lezing in de komende Observant.

Verenigingen

Studievereniging Rechtstreeks

Op 23 januari organiseert de juridische studievereniging Rechtstreeks een film met aansluitend forum. Het betreft de film: **Die verlorene Ehre der Katharina Blum**. Het verhaal gaat over een vrouw, die gescheiden is en alleen op haar flat woont. Op een carnavalsfeestje komt zij in aanraking met Ludwig Götten, die anarchist is. Hij brengt de nacht bij haar door. De politie heeft hem geschaduwd en doet een inval in de flat. Ludwig is verdwenen, Katharina wordt ervan verdacht eveneens tot de anarchist te behoren. Behalve de politie gaat ook het sensatieblad „Die Zeitung” zich met de zaak bezighouden. Werner Tötges, een journalist van dit blad, heeft niet de geringste scrupules. Het verleden van Katharina Blum wordt uiteengehaald. Tötges interviewt zelfs haar moeder, die op sterven ligt. Als Ludwig tenslotte door de politie gevonden wordt, nodigt Katharina Tötges op haar flat uit. Daar schiet zij hem dood. De begrafenis van de sensatiejournalist wordt een grootste plechtigheid. Aan het graf houdt de directeur van de krant een huichelachtig toespraakje. Tötges wordt tot martelaar van de persvrijheid uitgeroepen.

De film is gebaseerd op de gelijknamige novelle van Heinrich Böll. Hij schreef deze novelle in 1971 als reactie op zijn eigen ervaringen met de journalistiek van de beruchte „Bild-Zeitung”. Böll blijkt een profetische blik gehad te hebben want in steeds scherpere vormen zijn terrorisme, heftige tegenacties van de politie en een op de spits gedreven sensatiejournalistiek, die speculeert op de angsten van de bevolking, de West-Duitse Bondsrepubliek blijven teisteren. De film is vlot en vakkundig gemaakt. Spanning en politieke actualiteit gaan hier samen. Overtuigend spel van Angela Winkler, die de rol van de tot het uiterste gedreven Katharina Blum vertolkt.

Om deel te nemen aan het forum zijn uitgenodigd:

- **Jacques Elders**, verbonden aan de Rijksuniversiteit Limburg. Hij is gespecialiseerd in burgerlijk recht en licht enkele privaatrechtelijke aspecten toe van inbreuk op de privacy door de pers.

- **Gerard Mols**, tevens verbonden aan de juridische faculteit alhier en gespecialiseerd in strafrecht. Hij geeft een uitleg van wat er strafrechtelijk te doen valt aan bovenstaand probleem.

- **Ruud Hollander**, als journalist werkend bij de Nieuwe Revu. Enige tijd geleden is hij geïnfilteerd bij de Privé en naar aanleiding van zijn ervaringen aldaar heeft hij verscheidene artikels gepubliceerd in de Nieuwe Revu over de werkzaamheden bij Privé. Hij zal tijdens het forum de ethische aspecten van de journalistiek aan de orde stellen.

- **Rob de Nijs**, artiest. Hij is meermalen slachtoffer geweest van de roddelpers. Hoe tracht hij dit nu ongedaan te maken?

De activiteit begint om 13.00 uur en vindt plaats in de collegezaal op de Nieuwenhof, Zwingelput 4.

Entree: leden f 1,-, niet-leden f 3,-.

KO-beraad

De volgende KOopAVOND zal op vrijdag 25 januari a.s., weer in de KOKO-kroeg plaatsvinden.

René Kocken kan alleen, zoals vermeld in het Kozijn, niet aanwezig zijn daar hij op dit moment onvoldoende informatie kan geven over de gang van zaken. Deze bijeenkomst zal uitgesteld worden tot april. Wel zal in het komende Kozijn een stukje komen waarin wat algemene richtlijnen gegeven zullen worden, zodat de vierdejaars iets meer zullen weten van wat ze kunnen verwachten. De invulling van de komende KOopAVOND zal nog bekend gemaakt worden, maar... het belooft weer wat.

Studium Generale

Begeleidingscommissie Studium Generale Vacature student-lid

Per 1 januari 1985 bestaat er een vacature voor het lid van de commissie dat afkomstig dient te zijn uit de studenten van de RL. De commissie bestaat in totaal uit zes leden die worden benoemd door de Universiteitsraad.

Naast het student-lid zijn dit:

- een lid van het College van Dekanen,
- twee leden van het wetenschappelijk personeel,
- twee leden die worden benoemd door het bestuur van de Stichting Samenwerkend Hoger Onderwijs Maastricht.

Secretaris van de commissie is de beleidsmedewerker Studium Generale.

De leden van de commissie worden benoemd voor een periode van twee jaar en zijn herbenoembaar. Ieder jaar treedt de helft van de leden af.

De commissie heeft tot taak het inzicht in de samenhang der wetenschappen, de culturele vorming en het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef van de studenten van de RL en van de HBO-instellingen in de regio te bevorderen door o.a. het Studium Generale-programma te verzorgen.

De commissie vergadert zo dikwijls als de voorzitter of tenminste twee van de

overige leden dit noodzakelijk vinden, doch minstens twee maal per jaar. In de praktijk komt dit neer op ongeveer acht vergaderingen per jaar die gemiddeld één uur duren.

Gelet op de samenstelling van de commissie gaat de voorkeur uit naar een vrouwelijke kandidaat voor deze vacature.

Voor informatie en opgave kunnen kandidaten zich richten tot de secretaris van de commissie, drs. J. Reiners, Bureau Studium Generale, Hoofdgebouw, K. 317, tel. 310.

Culturele en creatieve vorming

Studentenkampioenschap dammen 1985

Evenals in 1984 zal in het komende voorjaar een toernooi om het Nederlands studentenkampioenschap dammen worden gehouden. Via regionale voorwedstrijden in februari/maart komt een finale van 8 (of meer) deelnemers tot stand, die rond de paasdagen (4 t/m 8 april) in Amsterdam zal worden georganiseerd. De deelname staat open voor alle studenten van W.O.- en H.B.O.-instellingen. Aanmeldingen (bij voorkeur schriftelijk) bij Bondsbureau KNDB, Steegoversloot 105-107, 311 PN Dordrecht, of bij Th. van den Hoek, Gangboor 60, 9733 GE Groningen (050-414256). Vermeld bij inschrijving: naam, adres, telefoonnummer en studierichting. De aanmelding sluit op 31 januari 1984.

Tennistoernooi geslaagd

Het buro Lichamelijke Opvoeding en Sport kan terugzien op een geslaagd tennistoernooi op 15 december 1984.

Onder de 60 deelnemers zijn de prijzen als volgt verdeeld:

Heren dubbel gevorderden:

1. Vliegen/Schmidt Poule A
2. Borger/v.d. Broek Poule B

Dames dubbel gevorderden:

1. Fröberg/Spaan
2. Schmidt/Verhoeven

Gemengd dubbel gevorderden:

1. Straat/Jacobs
2. Endert/de Munck

Heren dubbel beginners:

1. Lijnen/Sijben
2. Crijs/Neelis

Gemengd dubbel beginners:

1. Hendriks/Hendriks
2. Dekkers/Kleijnen

Zwemles

Vanaf 7 januari 1985 wordt er op maandagavond tijdens de zwemtraining zwemles gegeven in zwembad Dousberg. Tijd: 21.30-22.30 uur. Gratis voor sportkaarthouders.

LV&S-bulletin

Badminton

Met ingang van januari 1985 dient men bij het rekreatief badminton gebruik te maken van het afschrijfbord, aanwezig in de sporthal.

Brievenbussen

Sinds kort beschikken buro LV&S en de LUSS over twee brievenbussen, vóór kamer 018 begane grond hoofdgebouw. Bij afwezigheid medewerkers LV&S kunt u hier gebruik van maken.

Handbal

Maandag 21 januari 1985 is er GEEN HANDBALTRAINING tussen 17.00-18.15 uur in sporthal de Geusselt in verband met de huldiging kampioenen 1984 Maastricht.

Schaken

Met ingang van januari 1985 is er gelegenheid tot schaken op de maandagavonden van 19.45 tot einde avond bij Verenigd Schaakgenootschap Maastricht. Er staat een speciale ruimte voor studenten ter beschikking!

Kontaktpersoon: P. Lousberg, A.F. tel.: 645390.

Veldhockey

Gewijzigde tijden veldhockey:

- training heren loopt door op woensdag 21.30-23.00;
- training dames donderdag 21.00-22.00 uur.

Denk aan kunstgrasschoeisel!

Zwemmen

Toegang tot het zwembad wordt alleen verleend op vertoon van deelnemerskaart Lichamelijke Vorming en Sport, (op maandag - dinsdag - donderdag). Losse zwemkaartjes zijn alleen geldig op dinsdag!!!

Medisch Comité Amsterdam

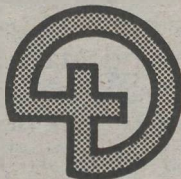
Boeken op het gebied van GENEESKUNDE!

Boeken op het gebied van RECHT!

U vindt ze bij:

BOEKHANDEL Bergmans

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-10825

leenarts medibanda b.v.

lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043 - 10349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

"IK SPAAR, EN WAT ER OOK GEBEURT, STRAKS IS ER f 51.625,-."

NIEUW:
fiscaal voordeel

De fiscus wil voortaan best extra vriendelijk zijn voor uw Rentevast Spaarplan.

U kunt nu kiezen:
òf u geeft de rente elk jaar op
òf u geeft ze ineens op aan 't eind van de looptijd.

Dit kan o.a. erg interessant zijn bij spaarplannen op naam van uw kinderen (bijv. als studiefinanciering) en spaarplannen die bedoeld zijn als pensioenaanvulling.

De medewerkers van onze kantoren kunnen u het fijne ervan vertellen.

U kunt ook bellen:
043-84122, toestel 319.

Hij is getrouwd en ze hebben een dochtertje van 2.

Z'n salaris is ruim, dus konden ze de huurflat voor een eigen woning ver-ruilen. De lasten zijn wel vrij hoog.

Mocht hem iets overkomen, dan wil hij niet dat z'n vrouw dan nog 'ns voor extra moeilijkheden komt te staan.

Daarom spaart hij nu f 300,- per maand met het Rentevast Spaarplan van Spaarbank Limburg. In tegenstelling tot andere spaarvormen is hij daarmee zeker van een vaste, hoge rente. Over tien jaar hebben ze daarom gegarandeerd f 51.625,-.

Bovendien heeft hij het eindbedrag verzekerd, zodat het meteen wordt

uitbetaald als hem voor die tijd iets overkomt.

En daar was 't hem om begonnen. Met het Rentevast Spaarplan nu 7% rente voor 3, 5 of 10 jaar (u kiest). U spaart met een vast bedrag (tussen 50 en 1.000 gulden) per maand. Maar: Een spaartermijn overslaan, 't maandbedrag veranderen, tussentijds een gedeelte of zelfs alles opnemen, blijft mogelijk.

Ook kunt u verzekeren dat 't eindbedrag meteen wordt uitbetaald, als u of uw partner komt te overlijden. Kom voor details 'ns langs bij Spaarbank Limburg. Des te eerder is ook uw spaarrente hoog en vast.

Het Rentevast Spaarplan verloopt exakt volgens plan

Spaarvoorbeelden bij 7% rente:

maandspaar- bedrag	Eindbedrag:		
	na 3 jaar sparen	na 5 jaar sparen	na 10 jaar sparen
f 50,- min.	f 2.002,08	f 3.581,27	f 8.604,19
f 100,-	f 4.004,16	f 7.162,55	f 17.208,39
f 250,-	f 10.010,39	f 17.906,36	f 43.020,96
f 500,-	f 20.020,79	f 35.812,73	f 86.041,93
f 1.000,- max.	f 40.041,58	f 71.625,45	f 172.083,86

Verzekeren op één of twee levens is mogelijk tegen een geringe premie.

spaarbank limburg

Wortels in de Löss

„Op Goede Gronden” is de titel van een expositie die momenteel in het Maastrichtse Bonnefantenmuseum te zien is. De tentoonstelling behandelt de leefwijze van de eerste boeren in Noordwest-Europa, migranten die ruim 7000 jaar geleden uit het oosten via de Balkan op de lössgronden in het toen nog dichtbeboste Noordwest-Europa terecht kwamen. Löss is een fijnkorrelige leemsoort, van nature zeer vruchtbaar en makkelijk te bewerken. Op deze goede gronden zoeken deze boeren zorgvuldig de plaatsen uit om hun kleine dorpen te bouwen. De vlakke terrassen aan de randen van beken en rivieren worden gebruikt om de lange, rechthoekige huizen neer te zetten. Op de open plekken kan het vee grazen, en op de hogere gronden kunnen de varkens hun voedsel verzamelen. Met behulp van een stenen bijl, de dissels, worden bossen omgehakt om ruimte te maken

voor de akkers, waarop het zaai-zaad terecht zal komen. De aldus ontstane cultuur wordt door de huidige archeologen bandkeramiek genoemd. Deze naam wordt ontleend aan de in de grond van de voormalige nederzettingen gevonden vaatwerkresten. Dit vaatwerk werd gekneed uit de lokale löss en versierd met ingekraste patronen die in banden over het oppervlak van de pot lopen. Het is vooral aan de conservator van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek Modderman te danken dat – pas na de Tweede Wereldoorlog – de belangrijkste nederzettingen van de Bandkeramiekers in Nederland werd gevonden; eerst in Sittard, later in Elsloo en tenslotte in Stein. Gekombineerd met gegevens verkregen o.a. uit vergelijkbare archeologische vondsten op de Aldenhovenerplatte in Duitsland, tussen Aken en Keulen, het uitsletten van de veronderstelde leefwijze

d.m.v. de experimentele archeologie en antropologisch vergelijkingsmateriaal – onder meer de manier van het omhakken van bossen door papoua's – konden archeologen zich op goede gronden bijna een perfect beeld vormen van de manier van leven van de Bandkeramiekers.

In het Bonnefantenmuseum zijn naast een groot aantal gebruiksvoorwerpen ook kaarten en schaalmodellen te zien die, de ligging en samenstelling van de dorpen, de manier waarop men het land verbouwde, het voedsel bereidde en de doden begroef, proberen te verduidelijken.

Resterende vragen worden beantwoord door een helder, boeiend en compact diaklankbeeld. Pronkstuk van de tentoonstelling is een prachtige maquette van een bandkeramisch dorp in zijn omgeving

(schaal 1 : 100). De organisatie is erin geslaagd een overzichtelijke, aantrekkelijke, leerzame en zeer smaakvol vormgegeven expositie in te richten over dit bijna vergeten volk. Jammer genoeg is er één vraag waarop de archeologen nog geen antwoord hebben; waarom de bandkeramische bewoning in Limburg na enkele eeuwen zo plotseling en definitief ophield?

Paul Pinxten

De tentoonstelling „Op Goede Gronden” is tot 31 maart te zien in het Bonnefantenmuseum te Maastricht en van 28 april tot 31 augustus in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden.

Film International nu ook in Maastricht

Het Filmhuis Maastricht is er dit jaar in geslaagd een deel van het festival van Film International naar Limburg te halen. Alhoewel er het afgelopen jaar sprake was van financiële problemen bij Film International, is het Huub Bals – directeur van Film International gelukt voor de veertiende keer het Festival te organiseren.

Het beleid van Film International heeft tot doel belangrijke, vernieuwende films uit binnen- en buitenland aan te kopen en te verhuren aan Filmhuizen. Zo werden in het midden van de jaren '70 films van Fassbinder, Wenders en Wajda na festivalvertoningen uitsluitend in Filmhuizen gedraaid om pas jaren later een groter (bioscoop)publiek aan te spreken. Daarnaast streeft Film International ernaar de Nederlandse vertoningsrechten van het werk van bepaalde regisseurs te verzamelen. De collectie Japanse films is zelfs uniek in Europa.

Sinds enkele jaren doen verschillende Filmhuizen in Amsterdam, Groningen en Nijmegen ook mee aan dit „Rotterdamse” Filmfestival, vooral om meer mensen eraan te laten deelnemen.

Als resultaat van een goede samenwerking tussen Filmhuis, Cultureel Centrum en Studium Generale vindt het Festival in Maastricht

plaats op drie verschillende locaties. Van maandag 28 januari t/m zondag 3 februari zullen in de Schouwburg voornamelijk de „de grote” publieksfilms worden vertoond; het Filmhuis neemt de „kleine” of marginale, typische „filmhuisfilms” voor zijn rekening en in de Aula van de RL worden de filmvertoningen eventueel voor- of achteraf omlijst door een lezing of discussie.

De laatste dag van het Festival wordt afgesloten met een unieke filmmuziek-happening in de grote zaal van de Schouwburg. Om ongeveer 16.00 uur speelt het Nijmeegse ensemble van Bo van de Graaf muziek van de „Fellini-componist” Nino Rota bij een collage van Fellini-filmfragmenten uit *La Strada*, *La Dolce Vita*, *8 1/2*, *I Clowns* en *Casanova*.

Het gehele festivalprogramma met de exacte tijden en locaties zal in een extra bijlage van De Limburger van zaterdag 26 januari gepubliceerd worden.

Het Festivalprogramma (onder voorbehoud):

AGENDA Filmhuis

Maandag 28 januari, 20.00 uur: „Voro Nova”, Ned. 1985 D. Rijnke/M. v. Leeuwarden.

Maandag 28 januari, 22.00 uur: „Tailor Chain 1 en 2 en Last Pulman Car”, Karpemquin collectief USA (stakingen Chicago).

Dinsdag 29 januari, 20.00 uur: „Soldaten zonder geweren”.

Woensdag 30 januari, schouwburg, 20.00 uur: „Melvin and Howard”, J. Demme.

Woensdag 30 januari, schouwburg, 22.00 uur: „Secret Anna”, R. Altman. USA.

Donderdag 31 januari, RL/S.G., 20.00 uur: „Criminal Language en Oroboros” (35' en 60'), A. Buchbinder. USA.

Vrijdag 1 februari, 20.00 uur: „J'ai faim, j'ai froid en l'homme à la valise”, C. Akerman.

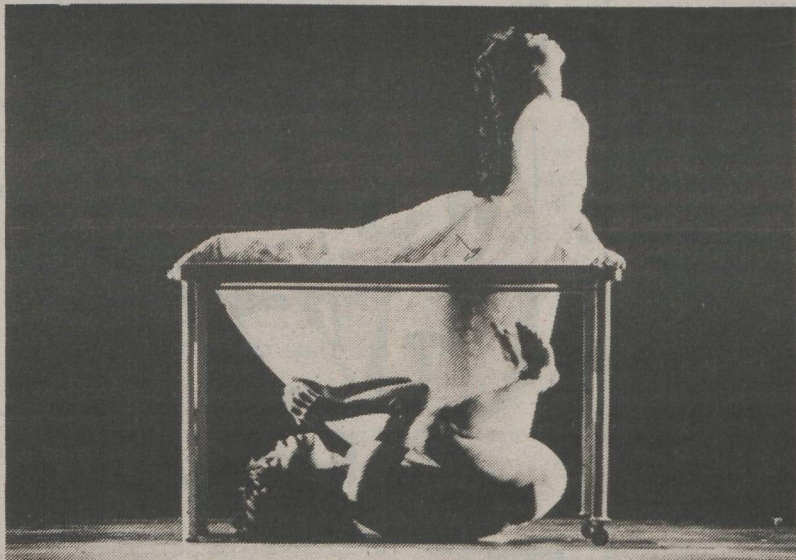
Vrijdag 1 februari, 22.00 uur: „Success is the revenge”, Skolimovski.

Zaterdag 2 februari, schouwburg, vanaf 14.00 uur: „Esperamo Mucho”/Juan Jose Jusid/Argentinië; „Der ruf

der sibylla”/Klopfenstein; „Les Amants terribles”/Danielle Dubroux/Fra; „Rio 40 graden”/Nelson Parera dos Santos.

Zondag 3 februari, schouwburg, vanaf 14.00 uur: „La Terra in Due”/Rosemarie Blanc/Ned./BRD; „Every picture tells a story”/James Scott/G.Br; „Klasserverhältnisse”/Straub en Huillet BRD; „Les nuits de la pleine lune”/Rohmer; „L'amour par terre”/Rivette.

Zondag 3 februari, schouwburg, ± 16.00 uur: optreden van het ensemble van Bo van de Graaf, met muziek van Nino Rota, (componist van Fellini!) bij een collage van Fellini-filmfragmenten!

Prachtig danstheater is op zondag 27 januari te zien in de Maastrichtse Stadsschouwburg. Shusaku & Dormu Dance Theatre onder leiding van Shusaku Takeuchi brengt het programma „Oblique”, met muziek, gecomponeerd en uitgevoerd door Gerard Stokking en Tommy Bachmann.

Agenda

Stadsschouwburg Maastricht

Vrijdag 18 januari om 20.00 uur: „Nacht Moeder” met Linda van Dijk en Ann Hasekamp.

Zaterdag 19 januari om 20.00 uur: „Romeo en Julia” van Le Ballet de l'Opera de Lyon.

Woensdag 23 en donderdag 24 januari om 20.00 uur: „Het dagboek van Anne Frank” met Jip Wijngaarden, Jeroen Krabbé e.v.a.

Zondag 27 januari om 20.00 uur: „Oblique” van Shusaku & Dormu Dance Theatre.

Dinsdag 29 januari om 20.00 uur: Trio Fontenay (kamermuziek), om 20.00 uur in het Staargebouw een gratis Franstalige voorstelling van Louis Sapart (Bretonse folksongs).

Donderdag 31 januari om 20.00 uur: „Dibboek” van Toneelgroep Baal.

Diversen

Minimal Compact (new Wave) op vrijdag 18 januari in **Spuugh** te Vaals en op zaterdag 19 januari in **Donkiesjot** te Sittard.

Bonnefantenmuseum Maastricht: „Op Goede Gronden”, de eerste boeren in Limburg en „Kijk Bruggen”, Maastrichtse bruggen.

Nortman & Brod Maastricht: schilderijen en gouaches van Fien Huth.

AHA Galerie Maastricht: schilderijen en tekeningen van Barneveld, Meijers, de Visser en Vita.

Galerie Signature: Jacques Spee

Studium Generale

Donderdag 17 januari, 20.00 uur, Aula. Forumdebat over DNA-Recombinatie-techniek. Prof. dr. P. Sporken, prof. mr. H. Roscam Abbing, dr. H. Meijer, prof. dr. J. Geraedts.

Maandag 21 januari, 20.00 uur, Aula. Kerken, wetgeving en onderwijs in relatie tot de apartheidspolitiek.

Dinsdag 22 januari, 19.00 uur, Academie van Bouwkunst. Tendensen van de jaren '70 (Architectuur).

Dinsdag 22 januari, 22.00 uur, Filmhuis. „Nog eens” van H. Nassenstein. „Five scenes in Dutch art” van P. Hoenderdos. „Lataster” van P. en P. Lataster.

Dinsdag 29 januari, 19.00 uur, Academie van Bouwkunst. Stijlgevoelige techniek (architectuur).

Dinsdag 29 januari, 20.00 uur, Aula. Film International, lezing(en) en film(s).

Donderdag 31 januari, 20.00 uur, Aula. Film International, lezing(en) en film(s).

Dinsdag 5 februari, 19.00 uur, Academie van Bouwkunst. Scenario architectuur.

Filmhuis

donderdag 17 januari tot en met woensdag 23 januari, 20.00 uur: „Zonder getuigen” van N. Mikalkov.

Donderdag 17 januari tot en met zondag 20 januari, 22.00 uur: „Und die Pina hat gefragt” van C. Akerman.

Dinsdag 22 januari, 22.00 uur: „Struiken en Lataster” (Film en experiment).

Donderdag 24 januari tot en met zondag 27 januari, 20.00 uur: „De illusionist” van J. Stelling.

Donderdag 24 januari tot en met zondag 27 januari, 22.00 uur: „Kaltgestellt” van B. Sinkel.

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 51978*

literatuur
en politiek

morethca

Met of zonder mondstuk?

Sociologen zijn mythenjagers. Zij vatten onze onjuiste voorstellingen en waandenkbeelden in de nek en stropen ze voor onze eigen ogen. Zo hebben wij altijd gedacht dat kerkgangers relatief meer roken dan niet-kerkgangers. Het tegendeel blijkt waar te zijn. Jan van Reek, als medisch socioloog aan deze universiteit verbonden, heeft een onderzoek naar het verband tussen kerkgang en rookgedrag verricht en is met verbluffende resultaten gekomen. Dat kerkgangers meer roken dan niet-kerkgangers moet als een mythe worden beschouwd.

'Geregelde kerkgangers roken relatief minder,' schrijft Van Reek in Medisch Contact. Je eerste reactie is: ongeloof. Dat kan niet waar zijn, denk je, er moet een fout in de opzet van het onderzoek schuilen; misschien speelt er wel een andere variabele mee. Maar met die mogelijkheid heeft Van Reek terdege rekening gehouden. Hij heeft het getoetst, maar er is geen sprake van regionale verschillen noch van interveniërende variabelen als leeftijd, schoolopleiding of urbanisatie. Geregelde kerkgangers roken rela-

tief minder – het is de waarheid. Is er een verklaring voor dit verschijnsel? Wij zouden die niet zo een-twee-drie kunnen verzinnen, maar Van Reek meent dat een verklaring 'voor de hand ligt'. Hij meent dat de puriteinse norm „Roken als profaan gedrag” het rookgedrag beïnvloedt! 'Het verband tussen roken en kerkgang wijst op een groepsinvloed bij de instandhouding van de puriteinse norm,' schrijft hij. Een staaltje van sociologische verbeeldingskracht!

Kan er aan dit grensverleggende onderzoek ook een stuk beleid worden gekoppeld? Van Reek daarover: 'Men kan veronderstellen, dat de opvatting van roken als profaan gedrag het stoppen met roken bevordert. 'Eureka! Zeg tegen de notoire sigarettenkauwers dat ze zich aan profaan gedrag bezondigen en... Helaas, met behulp van een Amerikaans survey-onderzoek kan worden berekend dat er geen relatie tussen ex-roken en godsdienst is, merkt Van Reek op: 'Roken als profaan gedrag is dus een traditionele norm en biedt geen aanknopingspunt voor anti-rookcampagnes.'

Jammer, maar dat doet uiteraard niets af aan het grote wetenschappelijke belang van Van Reeks onderzoek!

Het vrouwtje achter Heertje

Folia kwam op het originele idee om een zestal professoren-eega's te vragen naar hoe het is om met zo'n verstrooide bolleboos het leven te delen. De geïnterviewden waren zonder uitzondering trots op hun geleerde man. 'Het is een heel bevoorrechte positie om met zo'n intelligente man samen te wonen,' zegt mevrouw De Swaan-Ombre, echtgenote van de bekende socioloog. Ze vindt hem een 'energieke man, heel gedreven,' waarna ze de ondervrager de vraag stelt: 'Vindt u trouwens ook niet dat hij heel knap is, dat hij er zo mooi uitziet, hij lijkt op Mick Jagger.' Ironie of niet? De interviewer neemt haar woorden in ieder geval serieus en ontkent enige gelijkenis met de popzanger te zien. 'Zeg wat krijgen we nou,' merkt mevrouw De Swaan-Ombre hierna streng op: 'misschien is hij nog wel knapper dan Mick Jagger.' Dat hun echtgenoot zo vaak aan het werk is en dat zij, de vrouwen, het leeuwendeel van het huishouden moeten doen, niemand tilt daar écht zwaar aan. Mevrouw Heertje: „Natuurlijk heb ik wel eens gemopperd. Vroeger vergeleek ik me wel eens met vrouwen in mijn

omgeving, dan dacht ik: goh, dat zou ik nu wel willen, een man die leuk meegaat boodschapjes doen.

Maar terugkijkend zou ik niet moeten klagen. Als hij er was, dan was hij er ook echt.'

De wetenschap van het pilsje

Geloof het of geloof het niet, maar aan de Gentse Industriële Hogeschool kun je je specialiseren tot biertechnoloog. Officieel heet de afstudeerrichting Brouwerij- en Gistingsbedrijven. Professor G. Baetslé mag elk jaar zo'n zes tot tien biotechnologiestudenten begroeten.

'Biermaken is bij uitstek een biochemisch proces, zó gecompliceerd is het,' zet hij tegen het weekblad van de Twentse TH: 'Moest ik in staat zijn alle reacties die plaatsgrijpen tijdens het brouwproces op een grote muur te schrijven, dan lukt dat niet, ik zou geen plaats genoeg hebben.'

De afstudeerrichting is bijzonder praktisch gericht. Wat de studenten in feite leren, is: bierbrouwen. In

het praktijklokaal, het 'brouwerijlab', leren ze het hele proces beheersen: van gerstekorrel tot het kant en klare gebottelde bier. En méér nog! Ook het schenken van een glas bier staat op het studieprogramma, immers, 'dat moeizaam gemaakte bier moet ook op de juiste manier in het glas komen,' aldus Baetslé. (THT-Nieuws)

Kort (II)

„Ik heb je gemist! Hou je van me?” „Grote goden! Is het niet lichtelijk prematuur om deze kwestie in dit stadium van onze eventuele relatie aan de orde te stellen?”

„Goedemorgen! Dit is dan weer De Muzikale Fruitmand!”

„Homo's? Ach, die mensen moeten ook een kans hebben om gelukkig te zijn. Ik ben best tolerant hoor, alleen moeten ze niet in m'n straat wonen, en als ik er een zie die met z'n handtasje zwaait krijgt-ie een dreun.”

Oók een ongewenste intimiteit: rijdend op de snelweg geven auto's die me achterop komen lichtsignalen. Ik stop op de vluchtstrook. Iets mis met mijn automobiel? Nee, alle lichten doen het, het dak en spatborden zijn nog intact. De banden dan? Nee, die zijn in orde.

Man in BMW stopt, denkt behulpzaam te kunnen zijn. Ik bedank hem voor de eer, en meld dat alles prima is. De BMW-rijder maakt een geile beweging met zijn tong, ik spring in mijn vervoermiddel en scheur weg.

Nu ik er op let, maken alle lichtsignalerende automobilisten die tongbeweging.

Rolstoel-coureurs kunnen de Rijksuniversiteit Limburg niet via de hoofdingang binnenkomen, maar moeten via een moeilijk te vinden, obscure achteringang naar binnen. Op het Carrégebouw is het nog erger. Eenmaal met die goederenlift op de tweede etage aangekomen, is het een kwestie van hard schreeuwen, totdat iemand het benul heeft om het slot van de binnenzijde van de deur te verwijderen.

„Hou je van me?” „Waarom?”

„Kunnen we niet eerst even evalueren voordat we aan de volgende taak beginnen?”

„Dit is een van de beste scripties die mij sinds lang onder ogen is gekomen”, meldt de ene beoordeelaar, en geeft gemiddeld een negen. „De kwaliteit van dit werkstuk is dubieus, en de inhoud weinig consistent,” vindt de tweede, en scoort gemiddeld een zes-min.

„Doehoeg!”

Tijd van gaan

Het is hier
te eng voor de tijd
van de eeuw
te koud voor de tijd
van het jaar
te vroeg voor de tijd
van de dag
te jammer voor de tijd
van de klok

De klok maakt overuren
de nachten worden korter
de zon bevriest
de maan verliest

Het is hier
eng koud
en vroeg jammer
voor de tijd die nog rest

Binnensmuurs verklaart
een stervende uitvinder
de toekomst voor geopend

Hij besluit
in zijn volgende leven
tijd te worden
Hoog tijd

Timetable

